

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут

Кафедра прикладної лінгвістики

«Допущений до захисту»

Завідувач кафедри

прикладної лінгвістики

 Ніна Філіппова

«17 » грудня 2024 р.

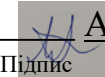
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему:

Методологічні засади створення веб-порталу

«Прикладна лінгвістика»

Виконав: магістрант групи 6521м
Спеціальності 035 Філологія,
спеціалізації 035.10 «Прикладна
лінгвістика»

 Архипенко Андрій Олександрович
Підпис ІПБ

Керівник роботи канд. філол. наук,
доц., проф. НУК Філіппова Н. М.,
консультант ст. викл. Мочалова Н. С.
Підпис ІПБ

Миколаїв – 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Кафедра прикладної лінгвістики

Спеціальність 035 «Філологія» спеціалізація 035.10 «Прикладна лінгвістика»

Галузі знань 03 Гуманітарні науки

Освітня програма ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Н. М. Філіппова

(підпис)

« » _____ 2024р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

Студенту Архипенко Андрію Олександровичу

1. Тема роботи: Методологічні засади створення веб-порталу «Прикладна лінгвістика»

Керівник роботи канд. філол. наук, проф. НУК, доц. Філіппова Н. М.,

консультант ст. викладач Мочалова Н. С.

Піпоб керівника, наукова ступінь, посада

Затверджені наказом ректора № 1045-уч від «03» 10.2024 року

2. Термін подання роботи: « 09 » 12. 2024 року.

3. Вихідні дані по роботі: створення інформаційного веб-порталу для користування абітурієнтів та студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика»

4. Перелік питань, що підлягають розробці (найменування розділів) 1. Прикладна лінгвістика – загальний опис професії. 2. Ринкові вимоги та можливості для випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика».. 3. Сучасні технології та інструменти в прикладній лінгвістиці 4. Методика створення інформаційного сайту. 5. Охорона праці.

5. Перелік презентаційних матеріалів: презентаційний файл «Методологічні засади створення веб-порталу «Прикладної лінгвістики» (складається з 20 слайдів); веб-портал з інформацією про прикладну лінгвістику.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання «12» 09. 2024 року.

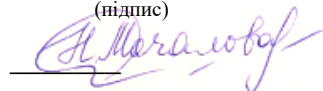
КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Номер	Назва етапів роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вибір і теми випускної кваліфікаційної роботи, укладання бібліографії за обраною темою; опрацювання наукової і навчальної літератури за обраною темою	до 30.09.2023 р.	виконано
2.	Укладання плану-проспекту роботи.	до 31.10.2023 р.	виконано
3.	Збирання, аналіз, систематизація фактичного матеріалу до досліджуваної теми	до 30.11.2023 р.	виконано
4.	Написання тексту «Вступу»	до 28.12.2023 р.	виконано
5.	Написання тексту 1 розділу	до 29.02.2024 р.	виконано
6.	Написання тексту 2 розділу	до 28.05.2024 р.	виконано
7.	Написання тексту 3 розділу і загальних «Висновків»	до 28.06.2024 р.	виконано
8.	Подання чернетки повного тексту роботи керівникові. Доопрацювання тексту роботу згідно з зауваженнями керівника	до 30.10.2024 р.	виконано
9.	Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи	25.11.2024 р.	виконано
10.	Доопрацювання повного тексту, подання оформленої за чинними вимогами випускної кваліфікаційної роботи на кафедру прикладної лінгвістики	05.12.2024 р.	виконано
11.	Отримання відгуку керівника	06.12.2024 р.	виконано
12.	Отримання рецензії	07.12.2024 р.	виконано
13.	Подання повного пакету документів, що супроводжують дипломну роботу	09.12.2024 р.	виконано
14.	Отримання допуску випускної кваліфікаційної роботи до захисту	16.12.2024 р.	виконано

Студент

Керівник роботи

(підпис)

(підпис)

Андрій АРХИПЕНКО
(ім'я, прізвище)

Наталія МОЧАЛОВА
(ім'я, прізвище)

Анотація. У кваліфікаційній роботі йдеться про професійні та навколопрофесійні навички та уміння випускника спеціальності «Прикладна лінгвістика» та про практичну потребу знань та навичок випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика» у професійній діяльності. Розглянуто список курсів, які навчають всіх бажаючих соціально-комунікативним і професійним навичкам. Розглянуто прелік загальних тем, які вивчають студенти протягом навчального процесу в університетах. Розглянуто перелік професій, доступних фахівцям з прикладної лінгвістики. Висвітлено результати опитувань українських та європейських компаній. Розглянуто шляхи формування необхідних навичок в концепції «навчання впродовж життя». Виявлено можливості для випускників прикладної лінгвістики. У роботі також описано сучасні технології та інструменти в прикладній лінгвістиці. Висвітлено практичне застосування лінгвістичної експертизи як галузі лінгвістики. Результатом проведеного дослідження стала зрозумілою актуальність лінгвістичної експертизи. Створено інформаційний веб-портал і описано методику його формування. Описано охорону праці.

Ключові слова: *Лінгвіст, навички, потреба, підготовка, університет, програма, технологія, перспектива, вплив.*

Abstract. The qualification work is about the professional and soft skills and abilities of the graduate of the specialty "Applied Linguistics" and about the practical need for knowledge and skills of the graduates of the specialty «Applied Linguistics» in professional activity. A list of courses that teach soft and hard skills to all interested parties has been considered. A list of general topics studied by students during the educational process at universities is considered. The list of professions available to specialists in applied linguistics is considered. The results of surveys of Ukrainian and European companies were revealed. Ways of designing the necessary skills in the concept of "life-long education" are considered. Opportunities for graduates of applied linguistics have been identified. The work also describes modern technologies and tools in applied linguistics. The

practical application of linguistic expertise as a branch of linguistics is highlighted. As a result of the conducted research, the relevance of linguistic expertise became clear. The informational web portal was developed with the description of methods of its formation. Occupational safety is described.

Key words: *Linguist, skills, need, training, university, program, technology, prospect, effect.*

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА – ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПРОФЕСІЇ.....	14
1.1. Система підготовки фахівців спеціальності «Прикладна лінгвістика» в Україні та за кордоном.....	14
1.2. Професійні навички та уміння (hard skills) випускника спеціальності «Прикладна лінгвістика».....	32
1.3 Навколопрофесійні навички та уміння (soft skills) випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика», яких вимагає сучасна економіка 21 століття.....	39
1.4. Актуальність прикладної лінгвістики у цифрову епоху: вплив технологій на формування професії.....	48
РОЗДІЛ 2. РИНКОВІ ВИМОГИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВИПУСКНИКІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА»..	54
2.1. Практична потреба та реалізація знань та навичок випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика» у професійній діяльності: досвід компаній України.....	54
2.2. Практична потреба та реалізація знань та навичок випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика» у професійній діяльності: досвід компаній Європи	59
2.3. Шляхи формування навичок для роботи випускника спеціальності «Прикладна лінгвістика» в 21 столітті в концепції «навчання впродовж життя» (life-long education).....	66
2.4. Можливості для випускників прикладної лінгвістики у сьогоденні.....	74
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ В ПРИКЛАДНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	79
3.1. Основні концепти комп'ютерної лінгвістики.....	79
3.2. Роль машинного перекладу в сучасній лінгвістиці.....	81

3.3. Технології обробки природної мови (NLP): перспективи розвитку та вплив на лінгвістичні дослідження.....	86
3.4. Практичне застосування лінгвістичної експертизи як галузі лінгвістики..	90
РОЗДІЛ 4. МЕТОДИКА СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО САЙТУ	96
4.1. Концепція інформаційного веб-сайту.....	96
4.2. Програмна реалізація інформаційного веб-сайту.....	100
4.3 Інтеграція сучасних мовних технологій у структуру веб-сайту.....	102
РОЗДІЛ 5. ОХОРОНА ПРАЦІ.....	106
5.1. Охорона праці під час роботи з комп'ютером.....	106
5.2. Використання захисних технологій та обладнання.....	107
ВИСНОВКИ	109
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	113
ДОДАТКИ.....	119
Додаток А.....	119
Додаток Б.....	120
Додаток В.....	121
Додаток Г.....	123
Додаток Д.....	125

ВСТУП

Дипломна робота присвячена створенню веб-порталу «Прикладна лінгвістика».

У сучасному світі, де технології неухильно проникають у всі сфери життя, прикладна лінгвістика набуває важливості як наукова дисципліна, що активно впливає на розв'язання реальних проблем. Це не лише теоретичні дослідження мови, але й їх практичне застосування в таких сферах, як комп'ютерна лінгвістика, автоматичний переклад, розпізнавання мови, а також вивчення зв'язку мови з культурою та психологією. Із розвитком інформаційних технологій лінгвістика не залишається осторонь, а активно взаємодіє з ними, створюючи нові інструменти для автоматизованої обробки текстів, мовних аналізів і створення мовних ресурсів. Саме в цій площині формуються нові професійні навички для випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика», які повинні володіти сучасними цифровими інструментами для роботи з текстами та мовними даними. Сучасна лінгвістика є багатовимірною, багатоаспектною та перспективною. Її проблематика охоплює і, власне, мовні студіювання, і дослідження, пов'язані із суміжними / несуміжними галузями знань, що й зумовило постання нових напрямів на зразок соціолінгвістика, психолінгвістика, нейролінгвістика, математична лінгвістика та ін. Водночас нові науково-лінгвістичні парадигми інтенсифікували формування новітніх напрямів, що сьогодні все більшою мірою актуалізують ті чи ті аспекти дослідження мовних явищ: функційна лінгвістика, ідеографічна лінгвістика, когнітивна лінгвістика тощо.

На сучасному рівні розвитку інформаційних технологій використання комп'ютера для збереження будь-яких видів інформації стає єдиним засобом, що надає широкі можливості керування інформацією. Важливу роль у процесі отримання інформації відіграє мережа Інтернет, яка сьогодні є найбільш розвинена у світі інформаційна система, і за допомогою якої здійснюється комунікація між мільйонами користувачами.

Основним елементом роботи є створення веб-платформи, що дозволить інтегрувати всі ці інструменти та знання, надаючи користувачам доступ до сучасних лінгвістичних технологій і ресурсів. Для цього важливо розробити інтуїтивно зрозумілий і функціональний інтерфейс, який забезпечить легкість доступу до наукових матеріалів, програмних інструментів і навчальних курсів. Веб-портал є важливою частиною не лише лінгвістичного, але й технологічного середовища, яке об'єднує фахівців різних напрямів та допомагає їм обмінюватися знаннями та досвідом.

Такі веб-платформи стають важливим елементом у підготовці фахівців, адже саме через них майбутні лінгвісти зможуть отримати актуальні знання та навички, що відповідають вимогам часу. Вони повинні бути готові до швидких змін, які відбуваються в їхній галузі, а також мати змогу ефективно використовувати цифрові технології для роботи з мовними даними. Сучасний лінгвіст, який працює в умовах цифрової епохи, має не тільки знати теорію мови, але й вміти застосовувати свої знання на практиці за допомогою новітніх технологій.

Таке поєднання теоретичних і практичних навичок робить професію прикладного лінгвіста однією з найбільш динамічних і затребуваних у сучасному світі. За допомогою створення інформаційних веб-платформ можна забезпечити ефективний зв'язок між науковими дослідженнями та їхнім практичним застосуванням, надаючи всім зацікавленим особам доступ до новітніх досягнень у галузі прикладної лінгвістики. Такі ресурси здатні стати центром для професійного розвитку лінгвістів, де вони можуть знайти необхідні інструменти, обмінятися досвідом і взаємодіяти з іншими фахівцями.

Розвиток прикладної лінгвістики в цифрову епоху не лише сприяє вдосконаленню самої науки, але й сприяє формуванню нового покоління фахівців, які здатні працювати в умовах технологічних змін та інновацій. Зважаючи на постійний розвиток нових інструментів та платформ, створення таких ресурсів стає надзвичайно актуальним, оскільки вони не тільки

підтримують професійну спільноту, але й сприяють поширенню знань та інновацій у суспільстві. Тому методологічні засади створення веб-порталу «Світ прикладної лінгвістики» мають не лише теоретичне, а й практичне значення, що підтверджується потребою в таких платформах для розвитку лінгвістичних технологій та покращення доступу до лінгвістичних ресурсів.

Одні інформаційні сайти мають більшу успішність, інші – меншу. А від чого це залежить, успішність інформаційного веб-порталу? Це залежить від того, як лінгвіст-копірайтер оформить текст, і, відповідно, потім буде від цього залежати цінність продукту та подальше його просування в топи пошукової системи. Фахівець з прикладної лінгвістики повинен мати ряд вмінь та навичок задля ефективної праці, адже у сучасному глобалізованому світі, де вузький профіль майбутнього спеціаліста вже не схвалюється працедавцями, цінують різнобічні широкі знання та вміння із суміжних чи навіть різногалузевих сфер. Фахівець, що має широкий профіль гуманітарного та інформаційного характеру, а також здатний комунікувати, вчитися новому, швидко адаптуватися в змінюваних реаліях сучасного світу, буде затребуваним на ринку праці. Спеціаліст з прикладної лінгвістики повинен бути здатним швидко адаптуватися до змін, навчатися новому і працювати на межі кількох дисциплін. Його завдання включають розробку мовних технологій, локалізацію контенту, створення інструментів для обробки текстів, а також участь у лінгвістичній експертизі. В подальшій роботі будуть досліджуватись якості справжнього прикладного лінгвіста, який в подальшому зможе гідно працювати в компаніях різного типу.

Актуальність теми дослідження визначається тим, що використання мережі Інтернет стає дедалі необхідним у процесі отримання інформації. Характерною особливістю сьогодення є те що, нині весь світ переживає епоху змін. Система сучасної освіти не виняток. Процеси суспільного розвитку призводять до поступової зміни індустріального суспільства інформаційним. Інформаційні технології набувають все більшої актуальності та впливу на суспільний розвиток, процеси інформатизації зачіпають всі сфери діяльності

людини. В умовах коли еволюція інформаційних технологій є чинником, що впливає на зміни в просторі освіти, інформація стає одним з основних стратегічних ресурсів, а інформаційні технології – інструментом, з допомогою якого цей ресурс використовується. Основна ціль створення веб-порталу полягає у формуванні та структуруванню інформації про прикладну лінгвістику, яка буде корисна для абітурієнтів, школярів та будь-яких людей, які цікавляться лінгвістикою. Створення інформаційного порталу може значною мірою полегшити батькам вибір університету та спеціальності для абітурієнта. Сучасні освітні веб-портали є складовою частиною навчально-виховного процесу, мають інформаційно-навчальне призначення і використовується для забезпечення навчальної діяльності учнів, студентів та вважаються одним із головних елементів інформаційно-освітнього середовища. Інформаційний веб-портал є ефективним засобом поширення знань про прикладну лінгвістику. Він може надати інформацію про основні концепції, методи та підходи у цій галузі, а також про актуальні дослідження та досягнення. Веб-портал може сприяти популяризації прикладної лінгвістики серед широкої громадськості. Він висвітлює реальні приклади застосування лінгвістичних знань у практичних сферах, таких як мовна технологія, міжкультурна комунікація, переклад та інші. Це допоможе підвищити усвідомлення про важливість прикладної лінгвістики та її роль у сучасному світі.

Отже, **актуальність** створення веб-порталу полягає в підтримці процесу інформатизації, забезпеченні відкритості та доступності інформації про лінгвістику. Створення інформаційного веб-порталу про прикладну лінгвістику може бути важливим кроком у поширенні знань, навчанні, співпраці та популяризації цієї галузі серед широкої аудиторії.

Об'єктом дослідження є галузь «Прикладна лінгвістика».

Предметом дослідження виступає створення інформаційного веб-порталу «Прикладна лінгвістика».

Метою дослідження є здійснити створення інформаційного веб-порталу для користування абітурієнтів та студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика».

Для розкриття мети дослідження були поставлені такі **завдання**:

- 1) Описати систему підготовки фахівців спеціальності «Прикладна лінгвістика» в Україні та за кордоном;
- 2) Описати професійні навички та уміння (hard skills), які отримує випускник спеціальності «Прикладна лінгвістика»;
- 3) Описати навколопрофесійні навички та уміння (soft skills) випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика», яких вимагає сучасна економіка 21 століття
- 4) Відобразити актуальність прикладної лінгвістики у цифрову епоху;
- 5) Висвітлити практичну потребу та реалізацію знань та навичок випускників спеціальності «прикладна лінгвістика» у професійній діяльності;
- 6) Розглянути шляхи формування необхідних навичок в концепції «навчання впродовж життя» (life-long education);
- 7) Розглянути та порівняти сучасні технології та інструменти в прикладній лінгвістиці;
- 8) Розробити інформаційний веб-портал.

Матеріалом дослідження слугувала інформація про прикладну лінгвістику, яка була зібрана з різних джерел.

Методи дослідження:

- 1) Аналіз та вивчення літературних джерел;
- 2) Аналіз навчальних програм ЗВО;
- 3) Анкетування та опитування;
- 4) Метод порівняння, систематизації даних;
- 5) Вивчення вже існуючих веб-порталів;
- 6) Практичне виконання веб-порталу.

Структура й обсяг роботи. Робота містить 125 сторінок, складається з вступу, п'ятих розділів, висновків, списку використаних джерел, який включає 78 позицій, додатків. Додатком є веб-портал на тему: «Прикладна лінгвістика».

Теоретична значущість дослідження полягає у систематизації та узагальненні наявних теоретичних даних про прикладну лінгвістику, розробці списку загальних тем, які опановують студенти-лінгвісти у ЗВО.

Практична значущість дослідження полягає у тому, що веб-портал про прикладну лінгвістику створює можливість поширення знань та доступу до інформації в цій галузі. Веб-портал може бути використаний як засіб підтримки навчання у галузі прикладної лінгвістики. Він надає корисні ресурси, інформацію та посилання, які допомагають абітурієнтам, студентам отримати необхідні знання та навички для успішної роботи у цій галузі.

Апробація роботи. Основні результати дослідження кваліфікаційної роботи на тему: «Методологічні засади створення веб-порталу «Прикладна лінгвістика» були викладені у тезах заочної VI всеукраїнської студентської конференції «Формування сучасної науки: методика та практика» в м. Івано-Франківськ, Україна.

Наукова новизна дослідження полягає у створенні інформаційного веб-порталу, який об'єднує систематизовані та узагальнені теоретичні дані про прикладну лінгвістику, перелік основних тем для студентів-лінгвістів, а також результати опитування компаній про вимоги до випускників. Портал надає доступ до ресурсів, що підтримують навчання, і містить корисну інформацію для абітурієнтів, студентів та викладачів. Крім того, на порталі зібрано посилання на інші спеціалізовані веб-ресурси, що дозволяє отримувати додаткові знання та навички для успішної роботи в галузі прикладної лінгвістики. Такий інтегрований підхід сприяє ефективному поширенню знань і покращенню підготовки фахівців у цій сфері.

РОЗДІЛ 1

ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА – ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПРОФЕСІЇ

1.1. Система підготовки фахівців спеціальності «Прикладна лінгвістика» в Україні та за кордоном

Прикладний лінгвіст – це саме та професія, яка виникла у зв'язку з розвитком сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій. Такі фахівці надзвичайно затребувані у сфері економічних відносин та активізації ділових взаємин. Найважливішою характеристикою для спеціаліста-лінгвіста глибоке знання іноземних мов на професійному рівні та вміння використовувати ці знання під час роботи з комп'ютерними програмами.

Спеціальність "Прикладна лінгвістика" є однією зі спеціальностей, яка підготовляє фахівців знаннями з лінгвістики та її застосування в практичній діяльності. Україна має багато вищих навчальних закладів, що забезпечують підготовку фахівців з даної спеціальності [24].

Один з найбільш відомих університетів, які надають підготовку за спеціальністю "Прикладна лінгвістика" - це Київський національний університет імені Тараса Шевченка [40]. Університет має спеціалізований факультет іноземних мов, де проводяться курси з прикладної лінгвістики.

Також підготовку фахівців з прикладної лінгвістики здійснює Національний університет "Києво-Могилянська академія", який пропонує програму магістра з прикладної лінгвістики [62]. Крім того, підготовку з даної спеціальності здійснюють Львівський національний університет імені Івана Франка та Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича [63, 64]. Програми навчання з прикладної лінгвістики включають в себе вивчення мови, лінгвістичної теорії, методів дослідження, практичних занять із перекладу, локалізації, розробки мовних програм тощо. Після закінчення програми навчання, випускники можуть працювати у сфері перекладу, мовної освіти, мовної технології, локалізації програмного забезпечення тощо. Крім основних дисциплін, лінгвісти повинні володіти знаннями про історію, філософію, психологію, економічні теорії та право. У сфері комп'ютерних

технологій лінгвісти повинні володіти основами програмування, статистики, прикладної математики, баз даних та автоматизованого перекладу.

Кафедра інтелектуальних комп'ютерних систем Харківського політехнічного інституту здійснює підготовку фахівців зі спеціальності “Прикладна лінгвістика” (напрямок підготовки “Філологія”) спираючись на унікальну для України розроблену на кафедрі концептуальну модель фахівця [65]. Унікальність цієї моделі полягає у тому, що поряд з вивченням двох іноземних мов (англійської та німецької) та лінгвістичних дисциплін студенти отримують підготовку в області нових комп'ютерних технологій, що значним чином розширює їх можливості працевлаштування у порівнянні з випускниками інших спеціальностей, як філологічних так і технічних. Для реалізації розробленої моделі підготовки фахівців спеціальності “Прикладна лінгвістика” був розроблений унікальний навчальний план, у якому класичні лінгвістичні дисципліни поєднані зі спеціальними технічними дисциплінами [65]. Вивчення цих дисциплін у комплексі дозволяє студентам отримати практичні навички роботи з лінгвістичним матеріалом, його аналізом та використанням його для конкретних задач з автоматичної обробки природної мови та комп'ютерної лінгвістики.

У Київському політехнічному інституті імені Ігоря Сікорського також є факультет лінгвістики [66]. Специфіка діяльності факультету лінгвістики полягає у якісній підготовці перекладачів, здатних забезпечувати процес міжкультурної комунікації у сфері професійного та ділового спілкування спеціалістів різних галузей, виконувати письмові та усні переклади з різних тематик на високому рівні. Випускники факультету також мають право викладання у вищих навчальних закладах, виконання науково-дослідницької та адміністративної роботи у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації та наукових закладах. Під час навчання студенти набувають знання з фундаментальних та професійних дисциплін, а також навичок вільного спілкування та перекладу двома обов'язковими іноземними мовами. Велика увага приділяється комп'ютерній підготовці, яка адаптована до вимог

майбутньої професійної діяльності. Факультет готує високо кваліфікованих перекладачів з іноземних мов (англійської, німецької або французької) рідною мовою і навпаки. Студенти одночасно можуть отримати другу спеціальність – викладача іноземних мов вищих навчальних закладів [66].

Національний авіаційний університет має у своїй структурі факультет лінгвістики та соціальних комунікацій [67]. Підготовка фахівців за спеціальністю «Філологія» здійснюється у галузі філології та гуманітарних знань, мовної, міжособистісної та міжкультурної комунікації.

Об'єкти професійної діяльності філологів-перекладачів:

- міжмовна та міжкультурна комунікація;
- мови і літератури в їхньому теоретичному та практичному аспектах;
- різні типи текстів – писемних, усних та віртуальних.
- Основні види професійної діяльності:
- прикладна (перекладацька, редакторська, експертна);
- педагогічна;
- науково-дослідна, проектна;
- організаційно-методична.

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Після чотирьох років навчання випускники отримують диплом бакалавра з філології, що гарантує рівень загальної філологічної підготовки відповідно до державних стандартів освіти. Після завершення магістерської програми випускники мають знання, вміння та навички, що дозволяють їм будувати професійну кар'єру у галузі перекладу, міжмовної комунікації та викладання іноземної мови [67].

Розглянемо сучасний практичний курс освітньої програми здобувача вищої освіти в сфері лінгвістики. Мовна компетенція передбачає знання системи мовних моделей та вербалізованих лінгвістичних операцій, що регулюють процес породження актуальних речень відповідно до інтенції мовця.

Мовленнєва компетенція передбачає уміння в автоматизованому режимі користуватися в мовленнєвій діяльності можливостями мовної системи, здатність адекватно використовувати мову у різних соціально-детермінованих ситуаціях спілкування, що зумовлює розширення об'єму інформації екстралінгвістичного характеру, що має культурологічну чи країнознавчу цінність. Розвиток мовної та мовленнєвої компетенції ґрунтується на принципі єдності тематичного та міжкультурного аспектів [68].

Тематичний аспект спирається на особистий і фаховий досвід студента і охоплює як побутову тематику (типові повсякденні ситуації), так і країнознавчу (суспільно-політичне, економічне та культурне життя країни, мову якої вивчають). Міжкультурний аспект передбачає знання культури країни в широкому розумінні цього слова, що охоплює всі сфери людського буття. Міжкультурний аспект націлений на пізнання, толерантне сприймання і розуміння іншої культури порівняно з рідною культурою, на вдосконалення умінь будувати свою мовленнєву поведінку відповідно до соціокультурної специфіки країни, мову якої вивчають [68].

Нижче подано в таблиці список загальних тем, які опановують студенти-лінгвісти в університетах України.

Таблиця 1 *Список загальних тем*

Тема	Загальні підтеми, що вивчаються студентами	Компетенції та уміння, які формуються у процесі навчання
1. Спілкування	«Getting the message across: means of communication»; «ways of speaking»; «facial expressions»; «the Internet» «Modal verbs», Написання формальних та неформальних листів.	Студенти вправляються в розумінні англомовного мовлення на слух. Вони навчаються виражати свої думки, задавати запитання, слухати і розуміти співрозмовника, а також

		розвивають навички вимови та інтонації.
2. Освіта	«Education; educational systems; literacy; media; journalism» «Conditionals. The Passive» «Letters to the press and authorities. Making suggestions in letters and articles». «Means of transport; technology; travel; places to visit»	Студенти засвоюють нову лексику, пов'язану з освітою. У процесі вивчення теми про освіту студенти отримують можливість вдосконалити свої граматичні навички
3. Медицина та проблеми охорони здоров'я	«The science of life; medicine», «Health. Illnesses», та «Healthy eating»; «Reported speech. Tenses». «Assessment reports. Reports making suggestions».	Студенти ознайомлюються з медичною термінологією, включаючи назви хвороб, медичних процедур, лікарських препаратів тощо. Студенти вправляються в читанні та розумінні медичних текстів, таких як наукові статті, клінічні дослідження, медичні звіти тощо.
4. Розваги. Фестивалі та інші культурні події	«The art of entertainment» «Festivals. Cultural events», «Music. Forms of entertainment» «Gerund. Infinitive».	Студенти вивчають різноманітні аспекти культурного життя, такі як музика, кіно, театр, література, мистецтво тощо. Студенти розширюють свій словниковий запас, вивчають специфічну лексику, пов'язану з розвагами та культурними подіями.

5. Спорт та світові рекорди	«Born to win! Respect! Sports. Social issues; ageism». «World records; globalization»; «Sports personalities; human rights»; «Relative clauses. Future tenses». «Proposals (format and content; appropriate vocabulary and style); Discursive essays»	Студенти ознайомлюються зі специфічною лексикою, пов'язаною з різними видами спорту, спортивними подіями та світовими рекордами. Вони вивчають терміни, назви видів спорту, імена спортсменів тощо. Студенти вправляються в активному усному спілкуванні на тему спорту. Вони навчаються розповідати про свої улюблені види спорту, аналізувати спортивні досягнення та обговорювати стратегії команд та спортсменів.
6. Робота, бізнес, кар'єра, професійні навички	«Another day, another dollar. Work and business; the workplace; careers; professional skills» «Participles».	Студенти ознайомлюються зі спеціалізованою лексикою, пов'язаною з роботою, бізнесом та кар'єрою. Вони вивчають терміни, фрази та вирази, що використовуються в професійному середовищі, такі як резюме, співбесіда, переговори, проектний менеджмент. Також вони вивчають культурні відмінності в професійному спілкуванні та роботі, включаючи етикет та норми

		поведінки в різних культурних контекстах.
7. Проблеми захисту довкілля. Екологія.	«Our planet, our home. The environment; environmental problems; ecology». «Recycling». «Concession and comparison».	Студенти ознайомлюються з термінами та лексикою, пов'язаними з екологією, проблемами довкілля, відновлювальною енергетикою, сортуванням відходів тощо. Студенти розширюють свій словниковий запас, вивчають специфічну лексику та граматичні конструкції, що використовуються при обговоренні екологічних питань.
8.Relationships	«Love», «Friendship», «Family», «Classmates», «Problems in family», «Plans for the future»	Студенти навчаються активному слуханню та розумінню інших людей в контексті стосунків. Студенти ознайомлюються зі специфічною лексикою, що вживається в контексті стосунків, такою як слова та фрази, що виражають почуття, емоції, вибачення, подяку тощо.
9.Повсякденні проблеми	«Daily routine», «Leisure», «Rest», «Problems at kitchen», «Home repair»	Студенти ознайомлюються з лексикою, пов'язаною з повсякденними проблемами, такими як транспорт, житло, покупки,

		здоров`я, робота, міжособистісні відносини та інші. Вони вивчають різні часи, умовні речення, модальні дієслова та інші граматичні конструкції.
--	--	---

Також студенти за 4 роки повинні опанувати такі дисципліни:

- Іноземні мови (професійна англійська мова обов`язково);
- Додаткова іноземна мова;
- Письмовий переклад;
- Теорія ймовірності;
- Соціологічна та психолінгвістика;
- Програмування;
- Математична лінгвістика;
- Мовознавство та стилістика тексту;
- Морфологічне, семантичне та синтаксичне оцінювання тексту (автоматизоване);
- Машинний переклад;
- Порівняльна граматики та історія мови;
- Лінгвістична статистика;
- Структура лінгвістики та моделювання;
- Данні в мультимедіа;
- Переклад науково-технічного типу;
- Практичний курс основної іноземної мови
- Практичний курс другої іноземної мови та перекладу
- Теорія та практика перекладу з основної іноземної мови
- Українська мова за професійним спрямуванням
- Латинська мова
- Основи прикладної лінгвістики
- Основи структурної лінгвістики. Лінгвістична семантика

- Загальне мовознавство
- Сучасна українська література
- Історія зарубіжної літератури
- Порівняльна лексикологія
- Порівняльна стилістика
- Порівняльна граматики
- Лексикографія
- Перекладознавство
- Риторика
- Математичні основи лінгвістики
- Математична статистика
- Математичне моделювання в лінгвістиці
- Основи інформатики та комп'ютерної техніки
- Основи програмування
- Основи міжкультурної комунікації
- Об'єктно-орієнтоване програмування
- Автоматизована обробка природної мови
- Інформаційно-ресурсне забезпечення лінгвістичної діяльності
- Комп'ютерні системи перекладу та документованої інформації
- Оцінка тексту (лінгвістична).
- Основи корпусної лінгвістики
- Стилiстика англiйської мови

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Отже, факультети прикладної лінгвістики в українських університетах надають студентам широкий спектр знань та навичок, необхідних для роботи у галузі прикладної лінгвістики. Предмети, на які робиться акцент, включають мовознавство, перекладознавство, практичні навички, міжкультурна комунікація, мовні технології: у зв'язку зі зростанням використання комп'ютерних технологій у лінгвістиці, предмети з мовних технологій стають все більш важливими. Студенти вивчають теорію та практичні аспекти

обробки природної мови, автоматичного перекладу, створення мовних корпусів та інших інструментів для аналізу мовних даних. Така комбінація дисциплін допомагає студентам розвинути різнобічні компетенції та підготуватися до успішної кар'єри у сучасному світі прикладної лінгвістики.

Система підготовки фахівців спеціальності "Прикладна лінгвістика" за кордоном є важливою та серйозною, оскільки вона забезпечує актуальну підготовку студентів, міжнародний досвід, доступ до ресурсів та експертів, розвиває міжкультурну комунікацію та відкриває широкі кар'єрні можливості. Системи підготовки фахівців за кордоном часто відображають сучасні тенденції та вимоги в галузі прикладної лінгвістики. Програми навчання актуалізуються, враховують нові технології, підходи та методи, що дозволяє студентам отримувати сучасні знання та навички, необхідні для успішної роботи у галузі. Багато програм у сфері прикладної лінгвістики за кордоном мають міжнародний спрямований підхід. Вони пропонують можливості для співпраці з іноземними університетами, стажування в інших країнах та отримання міжнародного досвіду. Це розширює горизонти студентів і допомагає їм розвиватися як глобальні громадяни. Випускники програм прикладної лінгвістики за кордоном, особливо у Європі, часто мають конкурентну перевагу на ринку праці. Їхні знання, навички та міжнародний досвід підготовки сприяють їх успішній реалізації у різних сферах, таких як переклад, міжнародний бізнес, мовні технології та багато інших. Системи підготовки фахівців у прикладній лінгвістиці нерідко покладають особливий акцент на розвиток міжкультурної комунікації та багатомовності. Студенти мають можливість вивчати різні мови, вступати в контакт зі студентами з інших країн та розширювати свої культурні горизонти.

У Краківському педагогічному університеті також є факультет англійської та німецької філології [59]. Специфіка діяльності факультету філології полягає у якісній підготовці перекладачів, здатних забезпечувати процес міжкультурної комунікації у сфері професійного та ділового спілкування спеціалістів різних галузей, виконувати письмові та усні

переклади з різних тематик на високому рівні. Випускники факультету також мають право викладання у вищих навчальних закладах, виконання науково-дослідницької та адміністративної роботи у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації та наукових закладах. Під час навчання студенти набувають знання з фундаментальних та професійних дисциплін, а також навичок вільного спілкування та перекладу двома обов'язковими іноземними мовами. Велика увага приділяється комп'ютерній підготовці, яка адаптована до вимог майбутньої професійної діяльності. Факультет готує високо кваліфікованих перекладачів з іноземних мов (англійської, німецької або французької) рідною мовою і навпаки. Студенти одночасно можуть отримати другу спеціальність – викладача іноземних мов вищих навчальних закладів [59].

Університет ім. Адама Міцкевича у Познані пропонує широкий спектр філологічних напрямків, такі як: Англійська філологія в світі, Англійська філологія з педагогікою, Англо-кельтська філологія, Англо-китайська філологія, Арабська філологія, Французька філологія, Германська філологія, Іспанська філологія, Класична філологія, Корейська філологія, Польська філологія, Польська філологія як іноземна португальська філологія, Румунська філологія, Скандинавська філологія, Східнослов'янська філологія, Італійська філологія [60]. Випускники прикладної лінгвістики та міжкультурної комунікації зможуть працювати в різних сферах, які зосереджені навколо багатомовності. Дипломати, вчителі, публічні оратори, політики, перекладачі, будь-де в академічному світі, державному секторі та багато інших. Випускники міжкультурної германістики можуть працювати насамперед у польських та міжнародних культурних закладах, де знання німецькомовних країн та міжкультурна компетентність є важливими, в установах ЄС у Польщі та за кордоном, у дипломатії, у бізнесі, видавництвах, редакціях журналів та бібліотеки [60].

Один із передових університетів Польщі представив свою характеристику випускника-лінгвіста. Після закінчення навчання в Університеті Марії Кюрі-Склодовської в Любліні наші випускники-лінгвісти

розпочинають професійну подорож, а також входять до різноманітних бізнес-середовищ, реалізуючи власні плани і мрії [61]. Багато наших випускників повертається до нас, щоб отримати цінну додаткову освіту в рамках післядипломного навчання. Після закінчення навчання ти розпочинаєш свою професійну кар'єрну дорогу. Завдяки досвіду, здобутому під час навчання, ти вже знаєш які кар'єрні можливості існують. Покладаєшся на поради випускників UMCS щодо реалізації своїх прагнень та планів. Стаєш членом різних бізнес-середовищ. Як випускник, продовжуєш розвиватися, наприклад завдяки цінному додатковому післядипломному навчанні. Отримані знання стають твоїм капіталом, який можеш передати молодим поколінням. Ти - гордість і жива візитка університету. Тепер твій кар'єрний шлях може служити дороговказом для студентів. Як ментор, служиш порадою і допомогою, щоб майбутні покоління також могли отримати користь від твого особистого досвіду. Маєш можливість подальшого особистого та професійного розвитку, а також постійного контакту з іншими випускниками. Така співпраця приносить взаємну вигоду - і тобі, і університету [61].

Більшість закордонних лінгвістичних шкіл пропонує учням три основні методики. Перша (мабуть, найбільш популярна і доступна) - комунікативна, яка дозволяє осягати мову в режимі живого спілкування. В основі процесу - активна участь у діалогах та рольових іграх, прослуховування аудіозаписів, читання текстів і заучування основних граматичних конструкцій. Різновидів тут може бути безліч, але основним результатом в будь-якому разі буде володіння і розуміння мови. Правда, певні проблеми можуть виникати з навичками письма: в усному мовленні граматичні конструкції нерідко видозмінюються, що на папері неприпустимо, звідси численні помилки. Щоб уникнути такого роду провалів обов'язковим елементом навчання повинно бути ведення листування та вивчення стандартних письмових граматичних та лексичних правил [3].

Другим за популярністю є граматико-перекладний підхід, для більшості з нас класичний, знайомий з досвіду уроків іноземної в школі і вузі. Його

основа - ґрунтовне вивчення ґраматичних форм і правил, заучування напам'ять великого обсягу словникового запасу, який ми у повсякденній розмовній мові використовуємо дуже рідко. І лише після такого занурення в глибини ґраматики відбувається перехід до активної мови. Фахівці в оцінці цього методу досить суворі: безумовно, він дає ґрунтовні знання в галузі лінгвістики і забезпечить вам великі переваги перед "комунікативними" студентами як при вступі до іноземного вузу, так і при пошуку роботи. Але для занять в зарубіжній школі (особливо якщо ви виїжджаєте за кордон вперше, а мову збираєтеся засвоювати з нуля) такий спосіб навряд чи буде вдалим [3].

По-перше, ви надовго опинитеся в мовному вакуумі, коли спілкування з оточуючими буде просто неможливим. По-друге, таке навчання буде потребувати від вас величезної віддачі сил, великого терпіння і віри в себе. Порекомендувати такі курси можна лише професіоналам-лінгвістам, які хотіли б ще більше поглибити свої знання та отримати задоволення від розуміння нюансів. Третій спосіб являє собою ту саму методику «дитячого залучення», найбільш природну при вивченні іноземної мови. Суть її полягає в тому, що людину спочатку підводять до розуміння чужої мови, потім вона починає говорити і лише після цього переходить до читання та письма [3]. Оскільки подібна методика вимагає певних витрат часу, її практикують школи, що можуть запропонувати довгострокові програми навчання. Знання, отримані таким способом, не стираються з пам'яті, і навіть після кількох років перерви ви можете відновити їх за кілька тижнів. Вибір одного з трьох базових підходів фактично є основним ключем до засвоєння мови. Саме тому, перш ніж прийняти остаточне рішення, постарайтеся докладно розпитати, який навчальний план можуть запропонувати ваші майбутні викладачі. Зробити це можна через агентство, яке займається оформленням ваших документів, або самостійно (наприклад, зайшовши на сайт школи) [3].

Спеціальність "Прикладна лінгвістика" є однією зі спеціальностей, яка підготовляє фахівців знаннями з лінгвістики та її застосування в практичній

діяльності. Європейський союз має багато вищих навчальних закладів, що забезпечують підготовку фахівців з даної спеціальності [4].

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Підставою для визначення місця навчання може бути не тільки методична база, а й спеціалізація, наприклад на дитячому або дорослому навчанні і відпочинку. Багато шкіл орієнтовані за професійними сферами (фінанси, кулінарія, туризм тощо) або пропонують підготовку до вступу до місцевих навчальних закладів. Деякі прикріплені до відомих інститутів і університетів, мають акредитацію національних і міжнародних організацій, а також пропонують додаткові курси та розважальні програми. Все це дозволяє знайти варіант, який максимально відповідає вашим побажанням до навчання, враховує ваші особисті особливості і пристрасті.

Крім того, відповідність пропозиції вашим очікуванням допоможе ближче познайомитися з культурним середовищем і світоглядом тих, для кого ця мова рідна. Але все це стане можливим і доступним, лише якщо ви правильно розрахуєте власні сили, чітко сформулюєте, чому хочете зайнятися іноземною мовою, і дійсно будете готові до її освоєння. Слід пам'ятати, що завдання лінгвістичної школи - не зробити вас професійним перекладачем, а дати ключ до взаєморозуміння з носіями іншої мови, підготувати до спілкування, розповісти про традиції країни і дати загальне уявлення про менталітет її мешканців. Адекватна оцінка своїх можливостей допоможе вам витягти максимум з наданих школою послуг та уникнути розчарувань і поразок у справі підкорення лінгвістичних вершин. Нерозумно було б витрачати левову частку часу на гіркі думки про самотність і нерозуміння з боку оточуючих, а також сидіти ночами над книгами, доводячи себе до сліз від втоми та безсилля здолати запропоновану програму [8].

Так, вивчення досвіду Великої Британії обґрунтовується тим, що система вищої освіти цієї країни має глибокі історичні корені та здобула світове визнання за високі якісні показники завдяки гармонійному поєднанню національних традицій та освітніх світових тенденцій [70]. У цьому контексті

на увагу заслуговує дослідження особливостей практичної підготовки майбутніх перекладачів в університетах Великої Британії, яке розглядає її складові, зміст, види, формат і методи, їхню орієнтованість на реалії професійної перекладацької діяльності; визначає фактори ефективності підготовки, організації та проведення практики; окреслює передумови гарантованого працевлаштування випускників [70]. Подальші розвідки в межах цього дослідження стосуються визначення та аналізу основних етапів професійної підготовки перекладачів у британських університетах [70]. Науковий інтерес авторки доробку становлять питання підготовки фахівців з перекладу за програмами таких ступенів вищої освіти:

1) додипломне навчання на присудження ступеня бакалавра гуманітарних наук у галузі усного та письмового перекладу;

2) післядипломне навчання на присудження ступеня магістра гуманітарних наук у галузях перекладознавства, літературного перекладу, прикладного перекладознавства, перекладу конференцій, теорії та практики перекладу, магістра філософії та доктора філософії. Звернення до досвіду США аргументується високим рівнем підготовки професійних перекладачів, що відображає світові тенденції вищої освіти з огляду на вимоги національного ринку праці, застосуванням таких підходів, технологій, форм і методів навчання, які забезпечують високу якість і результативність перекладацької освіти [44]. На підставах зазначеного здійснюється розгляд освітніх програм з підготовки перекладачів за освітньо-кваліфікаційними рівнями асоціата, бакалавра, магістра, доктора філософії, аналізуються їх зміст і специфіка, визначаються ключові аспекти підготовки фахового перекладача, окреслюються перспективи працевлаштування після закінчення навчання та подальшого професійного вдосконалення [56]. Результати подальшого наукового дослідження полягають у систематизації теоретичних підходів до навчання перекладачів у США, виокремленні загальних і специфічних принципів професійної підготовки, визначенні теоретико-методологічних, організаційних і дидактичних особливостей системи професійної підготовки

перекладачів, порівняльно-педагогічному аналізі професійної підготовки перекладачів у США та Україні [56]. Організація професійної підготовки фахівців з перекладу у системі вищої освіти Канади, де університети вважаються провідними у підготовці усних перекладачів, письмових перекладачів і термінологів, вивчається з метою запровадження прогресивного досвіду в Україні. Увагу дослідниці привертають історія перекладацької освіти, рівні (середньої освіти, бакалаврський I і II ступенів, вищої освіти, магістерський, доктора філософії) та напрями підготовки перекладачів, зміст навчальних планів, їх спрямованість на жанрову спеціалізацію (письмовий перекладач, перекладач конференцій, перекладач спільнот, судовий перекладач, термінолог) та галузеву специфіку (близько 200 тематичних галузей, до яких відносять себе члени Колегії перекладачів Квебека), особливості організації навчального процесу з використанням платформи комп'ютеризованої підготовки перекладачів «САТТР», співпраця професійних перекладацьких об'єднань й асоціацій з університетами [56].

Висвітлення особливостей університетської підготовки перекладачів Німеччині, яка є одним з ініціаторів й активних учасників процесу євроінтеграції у галузі освіти, знаходимо у доробку, метою якого є характеристика структури, змісту і пріоритетів перекладацької освіти, аналіз її позитивних і негативних аспектів [6]. Згадане дослідження фокусується на програмах підготовки бакалаврів і магістрів, їхній відповідності вимогам Болонської декларації щодо забезпечення високої мобільності студентів, орієнтованості на їхні індивідуальні потреби та інтереси, гнучкості, та спрямованості програм і навчальних планів на задоволення потреб ринку перекладацьких послуг через визначення професійної придатності, профільну спеціалізацію, включення до змісту навчання компонентів, спрямованих на розвиток міжкультурної, комунікативної та інформаційно-комунікаційної компетентностей. Схожі результати дослідження досвіду професійної підготовки перекладачів німецькими університетами знаходимо в іншій науковій публікації, актуальність якої зумовлена партнерськими відносинами

України та Німеччини у багатьох галузях економіки і в якій аналізуються окремі освітні програми та розглядаються аспекти залучення професійних перекладацьких організацій до практичної підготовки майбутніх перекладачів [7].

Аналіз сучасного стану системи професійної підготовки перекладачів у вищій школі країн Європейського Союзу здійснюється автором згаданої вище роботи, яка зосереджується на моделях такої підготовки:

- 1) на базі лінгвістичної освіти;
- 2) на базі середньої освіти;
- 3) для осіб з вищою професійною освітою першого та другого рівнів. Також наявні дослідження, в яких окреслюються проблеми професійної підготовки перекладачів у європейських країнах: невизначеність статусу письмового та усного перекладача в країнах Центральної та Східної Європи; відсутність узгодженості щодо організації навчання між країнами Західної та Східної Європи; невизнання дипломів країн Центральної та Східної Європи на міжнародному рівні; неузгодженість вимог до рівня володіння іноземними мовами вступниками, до оцінювання їхньої професійної придатності, до програмних результатів навчання [26; 8].

Основні моделі й особливості вищої професійної освіти майбутніх перекладачів у країнах світу, що мають сформований, розвинутий та якісний ринок послуг з перекладу, визначено в публікації, яка здійснює аналіз програм підготовки перекладачів, розглядає основні тенденції такої підготовки, визначає перспективи запозичення позитивного досвіду з метою поліпшення ефективності формування перекладацьких компетентностей у вітчизняних фахівців з перекладу [8]. Заслуговує на увагу спроба виявити певні тенденції у підготовці перекладачів на прикладах Женевської школи перекладу (ETI), Вищої школи усних і письмових перекладачів (ESIT) у Парижі, Брюссельського інституту письмових і усних перекладачів (ISTI) [26].

Тож, за даними дослідження, існує тенденція до універсалізації професійної перекладацької освіти через співробітництво університетів, яке

реалізується у спільних проєктах, програмах обміну студентами і метою якого є узгодження програмних вимог і підходів до навчання.

Загалом студенти в Європі за 4 роки навчання повинні опанувати такі дисципліни:

- Польська філологія
- Культура і практика тексту
- Іспанська філологія
- Французька філологія
- Італієзнавство
- Німецька філологія
- Англійські дослідження
- Чеська філологія
- Перекладознавство
- Класична філологія
- Журналістика та соціальна комунікація
- Наукової інформації та бібліотекознавства
- Цифрове та мережеве видавництво
- Англійська мова у бізнесі
- Канадська мова, культура і література
- Американська культура та література
- Англійська мова та міжкультурна комунікація в Європі
- Англійська філологія з німецькою мовою
- Кельтська філологія (ірландська, шотландська мови, література та культура)
- Перекладач англійської та польської мови
- Методика навчання англійської мови
- Переклад та літературознавство
- Туристично-екскурсійна діяльність

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Підсумовуючи, можна стверджувати, що на факультетах прикладної лінгвістики в університетах Європи робиться акцент на широкий спектр предметів, які покривають різні аспекти мови та її застосування. Деякі з ключових предметів, на які зазвичай ставиться акцент, включають мовну аналітику, перекладознавство, мовні технології, міжкультурну комунікацію, та практичне використання мови. Ці предмети доповнюють один одного, надаючи студентам широкий спектр знань та навичок у галузі прикладної лінгвістики. Цей підхід дозволяє випускникам успішно працювати у різних сферах, таких як переклад, мовна аналітика, мовна технологія, культурний менеджмент та багато інших, розвивати свою кар'єру та вносити важливий внесок у сучасне мовознавство.

1.2. Професійні навички та уміння (hard skills) випускника спеціальності «Прикладна лінгвістика»

Під «лінгвістикою» як спеціальністю підготовки магістрів розуміють систему навчальних, науково-дослідних та практичних заходів, спрямованих на пізнання, засвоєння та практичне використання сучасних пошуків мовознавства, літературознавства та основних мовознавчих, літературознавчих категорій, навичок аналізу мовного матеріалу у вигляді різностильових текстів, дискурсивних утворень усного та писемного мовлення, парадигмальних структур мов у їх діяхронних і синхронних вимірах, знання домінант та особливостей лінгвокультурологічних процесів соціуму. З метою засвоєння розвитку літературного процесу необхідні глибокі, науково обґрунтовані знання про властивості кожної культурно-історичної епохи, розуміння закономірностей художніх, філософських, естетичних, ментальних концепцій, можливості створення тезаурусу літературного процесу, пізнання та осмислення своєрідності моделі світу, семіо- та концептосфер, авторських кодів, а також конкретного художнього тексту.

Основна мета навчання дисциплін мовознавчого циклу – поглибити професійну підготовку лінгвістів щодо отримання ними теоретичних знань із загального та прикладного мовознавства, перекладознавства, лінгвістичних течій минулого і сучасності. Це передбачає також набуття вмінь і навичок практичного застосування отриманих знань у виробничій діяльності викладача мови та зарубіжної літератури, перекладача, науковця, філолога широкого профілю. Щоб краще взнати особливості мови тієї або іншої країни, студенти вивчають лінгвокраїнознавство. А для того, щоб орієнтуватися в сучасних інформаційних технологіях, майбутні лінгвісти відвідують уроки інформатики, вивчають основи програмування, теорію вірогідності і матстатистику, основи фундаментальної і прикладної математики, знайомляться з базами даних і системами автоматизованого перекладу. Ну і, звичайно ж, в список дисциплін внесені політологія, релігієзнавство, соціологія, основи екології і психологія [71].

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Особливе значення набуває підготовка лінгвістів-науковців, які вміють проводити кваліфіковані наукові дослідження, використовувати їх результати у культурно-освітній та викладацькій діяльності, вести наукові розробки у контексті провідних ідей сучасного мовознавства та літературознавства й використовувати надбані результати у роботі [24].

Метою освітньої програми підготовки магістрів за спеціальністю «Лінгвістика» є підготовка висококваліфікованих та конкурентноспроможних фахівців, що широко ерудовані в галузі актуальних теоретичних концепцій філологічної думки, володіють сучасними методами аналізу та інтерпретації тексту, світового літературного універсуму та лінгвістичного дискурсу, фундаментальними навичками науково-дослідницької роботи, ведуть свої наукові пошуки використовуючи сучасні інформаційні технології, успішно використовують методологію наукової та педагогічної діяльності [24].

Після закінчення навчання випускник повинен мати такі навички:

- 1) Здатність використовувати теоретичні та фундаментальні знання в галузі прикладної лінгвістики для вивчення комп'ютерних систем і технологій, що опрацьовують лінгвальні дані [4].
- 2) Здатність розуміти та уміло використовувати лінгвістичні, математичні та числові методи в професійній галузі.
- 3) Здатність розв'язувати широке коло завдань шляхом розуміння їхніх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів, засвоєних з програми філології.
- 4) Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети) для проведення лінгвістичних та методологічних досліджень.
- 5) Здатність опрацювання мовлення, зокрема розпізнавання, розуміння та синтез, пошук інформації та її аналіз, генерування мови.
- 6) Здатність аналізувати як українську, так і англійську та німецьку чи чеську/польську мови на усіх рівнях [4].
- 7) Здатність здійснювати зіставний аналіз української, англійської, німецької чи японської мов з метою правильного відображення позамовних реалій.
- 8) Здатність вільно орієнтуватись у складних соціокультурних обставинах, готовність обслуговувати не тільки інноваційні процеси, а й процеси комунікації у широкому розумінні.
- 9) Здатність здійснювати письмові та усні переклади, використовуючи стилістичні реєстри і способи їх перенесення з однієї мови в іншу.
- 10) Здатність використовувати документальні та технологічні ресурси, що стосуються перекладу та здатність швидко знайти інформацію, необхідну для розв'язання перекладацьких завдань [4].
- 11) Здатність створювати письмові мовленнєві висловлювання різних типів і жанрів у межах запропонованих сфер і тем, а також на основі почутого, побаченого, прочитаного і з власного життєвого досвіду, доречно використовуючи відповідні лінгвальні засоби, висловлюючи власне ставлення та обґрунтовуючи власну думку про предмет спілкування.

- 12) Здатність аналізувати та формулювати висновки для різних типів складних управлінських завдань у різних галузях професійної діяльності.
- 13) Здатність шукати, опрацьовувати та аналізувати інформацію з філології та прикладної лінгвістики з різних джерел.
- 14) Здатність вести комунікацію з колегами із професійної сфери щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів.
- 15) Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові галузі, використовуючи здобуті базові знання із філології та прикладної лінгвістики, а також у галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій.
- 16) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі прикладної лінгвістики [4].

З розвитком міжнародної комунікації, комп'ютерних технологій та потребою у перекладацькій діяльності, професія прикладного лінгвіста може вимагати виконання великого спектру різнотипних обов'язків [72]. Професійна діяльність такого спеціаліста передбачає виконання таких функцій, як:

- Комунікація англійською, німецькою, французькою мовами в організаціях з економічною, міжнародною діяльністю та у сфері бізнесу;
- Вивчення мов для практично-виробничого використання;
- Редагування текстів, перевірка (рідною мовою та іноземними);
- Пошук інформації, організація та управління у системі міжнародної комунікації;
- Обробка інформації різними мовами за допомогою комп'ютерної техніки;
- Ведення ділової кореспонденції, видавництво друкованої літератури;
- Телекомунікації, ЗМІ та реклама;
- Пошук та розробка інноваційних методик вивчення іноземних мов;
- Ведення баз даних, тезаурусів;
- Аналіз та систематизація науково-технічної документації;
- Розробка софтів, баз даних для експертних систем [72].

Розглянемо ще навички , які повинен мати випускник спеціальності «Прикладна лінгвістика» [73].

1. Вільно спілкуватися з професійних питань (зокрема в галузі прикладної лінгвістики та перекладу) із фахівцями та нефахівцями державною та англійською і другою німецькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем прикладної лінгвістики та перекладу.
7. Розуміти основні проблеми філології та перекладу і розв'язувати їх із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів [73].
8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію англійської і другої німецької мов та зарубіжної літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності перекладача.
9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди англійської і другої німецької мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.
10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності [73].
11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними (англійською і другою німецькою) мовами.

12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
13. Аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
14. Використовувати англійську і другу німецьку мови в усній та письмовій формі для вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблем у прикладної лінгвістики та перекладу, а також у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя [73].
15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції перекладознавства, уміти застосовувати їх у професійній діяльності технічного перекладача.
17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у галузі технічного перекладу.
18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі технічного перекладу та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах [73].
19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
20. Здатність до керування проектами: вміння планувати, керувати та координувати дослідження та проекти в області прикладної лінгвістики
21. Міжкультурні навички: здатність працювати з мовою та культурою, що відрізняється від вашої власної, та виявляти чутливість до культурних відмінностей.

22. Комунікативні навички: здатність чітко та ефективно комунікувати результати досліджень та інформацію з клієнтами, співробітниками та іншими зацікавленими сторонами [73].

В ході дослідження про професійні навички та уміння може виникнути логічне питання: де можливо набути та розвинути ці навички?

Пропонуємо вам перелік компаній, які пропонують свої курси. Якщо є бажання, натхнення і час дещо покращити свої hard skills, пропонуємо вам звернути увагу на наступні курси, матеріал яких ви можете опановувати у зручний час і у власному темпі. Для прокачування деяких навичок достатньо однієї години.

Таблиця 1. 2. *Перелік компаній, які пропонують свої курси*

Компанія	Посилання
Acadamy by Wezom	https://wezom.academy/ua/courses/for-ukrainians/
Projector	https://prjctr.com/it-professions?gclid=Cj0KCQjw7aqkBhDPArisAKGa0oL0CfUeFP1ZnLD7Rx8nZxpy__AHNhun_zsepXkPzrPhWJZMv6OQahYaAhP2EALw_wcB
Sigma Software	https://university.sigma.software/rozvitok-khard-ta-soft-skiliv-vikladachiv/
Genius space	https://genius.space/lab/hard-skills-ta-soft-skills-yak-rozvinuti-vazhlivi-navichki-dlya-vlashtuvannya-na-robotu/
Goiteens	https://goiteens.com/course/frontend-junior/

Отже, випускник спеціальності "Прикладна лінгвістика" набуває широкого спектру професійних навичок та умінь, які йому дозволяють працювати в різних галузях та виконувати різноманітні завдання. Зазначені професійні навички та уміння дають випускнику-лінгвісту широкі можливості в сфері перекладу, мовної аналітики, міжкультурної комунікації, викладання мови, мовних технологій та багатьох інших областях. Вони підготовляють

випускника до ефективного впровадження мовних знань та навичок у практичну діяльність та сприяють його професійному розвитку.

1.3. Соціально-комунікативні навички (soft skills) випускників спеціальності «прикладна лінгвістика», яких вимагає сучасна економіка 21 століття

Соціально-комунікативні навички – це поєднання навичок роботи з людьми, соціальних навичок, навичок спілкування, рис характеру чи особистості, ставлення, кар'єрних якостей, коефіцієнтів соціального інтелекту та емоційного інтелекту, серед іншого, що дозволяє людям орієнтуватися в навколишньому середовищі, добре працювати з іншими, добре працюють і досягають своїх цілей, доповнюючи важкі навички.

Соціально-комунікативні навички є важливим елементом професійного успіху для випускників спеціальності "прикладна лінгвістика" [75]. Ось деякі з них:

- **Комунікація:** здатність ефективно спілкуватися з різними людьми, включаючи клієнтів, колег та партнерів, усвідомлюючи особливості мови та культурних відмінностей.
- **Вміння слухати:** здатність уважно слухати та розуміти потреби та побажання клієнтів та колег.
- **Толерантність:** усвідомлення та повага до культурних відмінностей та прийняття різних точок зору.
- **Навички співпраці:** здатність працювати в команді, координувати спільну діяльність, ділитися інформацією та надавати конструктивний фідбек.
- **Вміння переконувати:** здатність донести свої ідеї та погляди і переконати інших людей.
- **Презентаційні навички:** вміння ефективно презентувати дослідження та результати своєї роботи перед аудиторією.
- **Креативність:** здатність розробляти та запропонувати нові рішення для підвищення ефективності роботи та вирішення завдань [75].

- Емоційний інтелект: здатність розуміти свої та емоції та емоції інших людей, а також вміння керувати ними.
- Навички конфліктології: здатність вирішувати конфлікти з урахуванням потреб інших людей та пошуку компромісу.

Ці соціально-комунікативні навички допоможуть вам успішно працювати в області лінгвістики.

Загальні компетентності лінгвіста включають різні навички та знання, що стосуються лінгвістики, мов та мовлення, а також інших сфер життя [75].

Ось декілька загальних компетентностей лінгвіста:

- Знання мови та культури: лінгвіст повинен володіти глибокими знаннями мови та культури, якою він вивчає. Він повинен бути знайомий з історією мови, лінгвістичними концепціями та теоріями, а також з культурними аспектами мовлення.
- Комунікативні навички: лінгвіст повинен володіти навичками ефективної комунікації. Він повинен вміти працювати з людьми різних культур та забезпечувати ефективний обмін інформацією.
- Аналітичні навички: лінгвіст повинен бути здатний аналізувати мову та мовлення, визначати їх структуру та функції. Він повинен володіти методами збору та обробки даних, щоб проводити дослідження мови.
- Технічні навички: лінгвіст повинен володіти технічними навичками, необхідними для роботи з різними мовними технологіями, такими як програмування, обробка даних та машинний переклад.
- Культурна компетентність: лінгвіст повинен бути здатний розуміти культурні відмінності та адаптуватися до різних культур. Він повинен бути знайомий з міжкультурними аспектами мови та культури та вміти застосовувати їх у практичній діяльності [75].

Додаткові компетентності випускника-лінгвіста [4]:

- 1) уміння спілкуватися двома іноземними мовами;

- 2) здатність навчатися;
- 3) уміння спілкуватися усно та в письмовій формі рідною мовою;
- 4) здатність здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел;
- 5) уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати задачі;
- 6) уміння застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- 7) уміння приймати обґрунтовані рішення;
- 8) уміння проводити дослідження на відповідному рівні;
- 9) уміння працювати в команді;
- 10) знання та розуміння предметної області та розуміння фаху;
- 11) уміння спілкуватися з нефахівцями однієї галузі;
- 12) уміння думати абстрактно, аналізувати та синтезувати;
- 13) уміння розробляти та керувати проектами;
- 14) уміння працювати самостійно;
- 15) правильне розуміння та повага до багатокультурності та відмінності
- 16) Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- 17) Здатність бути критичним і самокритичним [4].

Соціально-комунікативна компетенція – це здатність людини реалізовувати власні потреби і цілі шляхом створення партнерських стосунків з іншими особами згідно з їхніми очікуваннями, потребами і цілями в межах суспільно прийнятої поведінки та завдяки ефективній комунікації. Взаємодія та спілкування започатковують становлення соціальних зв'язків людини та способів її реалізації в суспільстві. Формування соціально-комунікативної компетенції – важлива соціальна психолого-педагогічна проблема, запорука нормального психологічного розвитку особистості, а також неодмінна умова їй майбутнього успішного навчання і самореалізації у житті [75].

Значення соціального розвитку для особистісного становлення полягає передусім у формуванні соціальної компетенції – певних особистісних властивостей, потреб, здібностей, елементарних теоретичних уявлень та практичних умінь, які забезпечують людині життєздатність. Вона гарантує

усвідомленвя особистістю того, як слід себе поводити, щоб бути гармонійною, співзвучною з іншими, почувати себе в будь-якому товаристві комфортно [64]. Соціальна компетенція особистості включає насамперед її бажання й уміння спілкуватися з іншими людьми, наявність позитивної мотивації у стосунках із ними, впевненість у собі, емпатію і здатність керувати соціальними ситуаціями та використовувати ефективні стратегії для досягнення комунікативних цілей. Для реалізації останніх необхідно володіти певним комунікативним досвідом, який передбачає передовсім способи взаємодії з людьми, що нас оточують, а також співробітництво у груповому спілкуванні, навички роботи в колективі, здатність брати на себе відповідальність і долати конфлікти [64].

Складові комунікативної компетенції досить різноманітні. Автор подає стислий перелік її найбільш досліджених компонент, що включає:

- 1) знання особливостей і проблем тих осіб, із якими потрібно спілкуватися;
- 2) володіння відповідними комунікативними технологіями;
- 3) вміння аналізувати жести, міміку та інтонації співрозмовника;
- 4) обізнаність з азами ораторського мистецтва, їх практичне застосування; 5) здатність запобігати конфліктам та врегулювати ті, що виникли;
- 6) багатий словниковий запас;
- 7) мистецтво емпатії;
- 8) дотримання норм етики й етикету;
- 9) деякі акторські здібності;
- 10) навички активного слухання;
- 11) грамотність і стилістична внормованість писемного мовлення;
- 12) розвинене усне мовлення, його впевнена інтонація та відповідне емоційно-ситуативне забарвлення;
- 13) вміння аргументувати власні погляди та відстоювати їх.

Така структура комунікативної компетенції, як бачимо, має універсальний характер, оскільки увиразнює більшість значущих аспектів продуктивного міжособистісного спілкування.

Міжособистісним спілкуванням називають процес предметної та інформаційної взаємодії між людьми, під час якого формуються, конкретизуються, уточнюються й реалізуються їхні міжособистісні відносини (взаємовплив, сприйняття одне одного тощо) та виявляються психологічні особливості комунікативного потенціалу кожного індивіда. Тобто при міжособистісному спілкуванні має місце взаємодія осіб, упродовж якої кожен учасник реалізує певні цілі, водночас пізнаючи і змінюючи себе та співрозмовника [76].

Навички міжособистісного спілкування та самоспрямування:

- Здатність впливати на інших
- Вміння працювати в команді
- Здатність демонструвати відповідальність і самодисципліну
- Виявляти позитивне ставлення та почуття власної гідності
- Брати на себе відповідальність за професійний ріст [76].

Оскільки технології прогресують із блискавичною швидкістю, змінюється і «світ» роботи [77]. Щороку здається, що професіонали намагаються освоїти нові технології, навички чи пристрої. Цей постійний приплив нових технологій і навичок може створити відчуття, що ви ніколи не наздоженете цей швидкоплинний процес. Хоча ви не можете передбачити технології, яких ще немає на ринку, ви можете підготуватися до успіху в кар'єрі, зосередившись на фундаментальних навичках, необхідних для навігації в ці швидко мінливі часи — те, що дехто називає «навичками 21 століття». Це «м'які» навички, які можна застосувати в різноманітних умовах і можуть допомогти вам, коли ви оволодієте новими технічними навичками [77]. Хоча програмне забезпечення чи інструменти, які ви використовуєте для виконання своєї роботи, ймовірно, зміняться протягом наступних п'яти, десяти чи двадцяти років, навички спілкування, які ви розвиваєте, залишаться на все життя. Давайте розберемося, що таке навички 21 століття, чому вони важливі та як ви можете розвинути багато з них у собі.

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Які навички потрібні в 21 століття?

Якщо коротко, це широкі навички та вміння, необхідні для досягнення успіху в сучасному суспільстві [74]. Протягом багатьох років групи педагогів, науковців і державних установ працювали над виявленням і популяризацією цих базових навичок, щоб підготувати робочу силу до майбутнього. Хоча ви можете помітити невеликі варіації в описі та визначенні навичок 21-го століття від групи до групи, вони загалом діляться на три категорії:

- 1) Навчальні навички: навички, які використовуються для обробки та передачі інформації. Це включає креативність, здатність до критичного мислення, співпрацю та спілкування.
- 2) Навички грамотності: це навички, які використовуються для розвитку кмітливих і поінформованих дослідників і мислителів. Це включає в себе інформаційну грамотність, медіаграмотність, технологічну грамотність — усі вони зосереджені на вашій здатності оцінювати й обробляти нову інформацію, зокрема інформацію, знайдену в Інтернеті.
- 3) Життєві навички: необхідні навички створюють всебічну особистість, яка може процвітати як в особистому житті, так і в роботі. Це включає здатність до адаптації, лідерство, ініціативу, ефективність і соціальні навички [74].

1. Творчість

Креативність є ключовою для багатьох галузей і посад у 21 столітті. Будь-яка компанія чи галузь, яка потребує інновацій, повинна шукати працівників із великою кількістю творчих здібностей. Здатність мислити нестандартно дозволяє компаніям адаптуватися до змін ринків і знаходити інноваційні способи вирішення потенційних проблем [73].

2. Критичне мислення

Критичне мислення є ключем до того, як студенти та співробітники приходять до логічних і добре обґрунтованих висновків. Добре розвинені навички критичного мислення допомагають нам об'єктивно аналізувати ситуацію, зважувати варіанти та визначати потенційні результати будь-якого рішення.

3. Навички колективної співпраці

Співпраця — це ще одна ключова навичка 21-го століття, яка відіграватиме важливу роль у вашій кар'єрі незалежно від посади. Співпраця означає бути готовим слухати, вчитися та працювати з іншими для спільного досягнення мети. Сучасна робоча сила наповнена співробітниками з вузькоспеціалізованими навичками та знаннями. Це не означає, що вам потрібно вміти виконувати будь-яку роботу, але вам краще вміти ефективно співпрацювати з цими людьми.

4. Спілкування

Комунікація — це, ймовірно, навичка, про яку вам набридло чути, але не можна заперечувати цінність того, щоб бути ефективним комунікатором. Це універсально корисно, і ваша здатність спілкуватися проникає в усі аспекти життя [73].

5. Інформаційна грамотність

Незалежно від того, чи проводите ви дослідження для роботи в школі чи для звіту чи презентації на роботі, інформаційна грамотність є ключовою. Інформаційна грамотність є базовою навичкою, на якій базується медіаграмотність. Студент або працівник, який володіє цією навичкою, здатний відокремити факти від вигадки, інтерпретуючи факти та необроблені дані, які вони можуть знайти в Інтернеті.

6. Адаптивність

Хоча це не обов'язково якість, яку ви побачите в описі посади, здатність демонструвати гнучкість може вплинути на співбесіду. Ринок праці швидко змінюється. Співробітники, які здатні адаптуватися, є гнучкими в кількох аспектах. Вони повинні мати можливість працювати як віддалено, так і в офісі, самотійно та в команді. Вони також відкриті, зацікавлені в нових ідеях і готові братися за нові завдання [73].

7. Лідерство

Якщо ви вважаєте, що лідерство лише для генеральних директорів або вашого керівника, подумайте ще раз. Незалежно від того, які ваші амбіції, розвиток

лідерських навичок під час навчання в школі або під час роботи на початковій посаді може дати вам більше можливостей у майбутньому.

8. Соціальні навички

Самоусвідомлення та регуляція означає розуміння та керування собою, включаючи своє минуле, цінності, мотивацію та стресори. «Якщо ви не маєте зв'язку зі своїми емоціями чи тригерами, ви не знатимете, що вас спонукає або як цим керувати, якщо це так», — каже Чень. Це може вплинути на вашу відвідуваність, ваші стосунки з колегами та ефективність. Хоча це не кричуща, гламурна робота, вона важлива. Спробуйте запитати більше відгуків у свого боса та колег про вашу поведінку або ведіть щоденник [73].

9. Продуктивність

Незважаючи на те, що впливові підприємці можуть публікувати в соціальних мережах, продуктивність полягає не в метушні або спалюванні свічки з обох кінців. Продуктивність — це ефективність. Замість того, щоб просто виконувати завдання, оцініть свої щоденні або щотижневі розпорядки та подумайте, як ви можете спростити та переосмислити свою роботу заради вашої команди та якості вашої роботи [73]. Навчіться складати «розумні» списки справ, які ви можете виконати, а не просто перевантажувати вас безліччю завдань.

10. Уява

У епоху технологій, у якій ми зараз живемо, вже недостатньо продовжувати виготовляти ті самі продукти. Роботодавцям потрібні люди, які можуть уявити нові підходи та нові ідеї.

11. Навички вирішення проблем

Роботодавці цінуватимуть працівників, які здатні побачити проблеми ще до того, як вони виникнуть, і знайти креативні рішення [73].

12. Прийняття рішень

На окремих працівників зростає відповідальність. Важливо вміти оцінити ситуацію і бути впевненим у прийнятті рішення.

То що це за навички 21-го століття? Це набір знань, навичок і навичок до навчання, які готують учнів до успіху в цифровому світі, що швидко змінюється [78]. Педагоги, бізнес-лідери та науковці в усьому світі зробили внесок у визначення, класифікацію та розробку списків цих навичок робочого середовища. Вони в основному базуються не на знанні змісту, а на навичках «глибшого навчання», таких як критичне мислення, вирішення проблем і робота в команді. Виходить, що суспільне замовлення орієнтоване на випускника, який не тільки здобув за час перебування певний обсяг теоретичних знань, умінь і навичок, а й уміння ними практично користуватися, тобто реалізовувати їх [78].

В ході дослідження про соціально-комунікативні навички може виникнути логічне питання: де можливо набути та розвинути ці навички?

Пропонуємо вам перелік компаній, які пропонують свої курси. Якщо є бажання, натхнення і час дещо покращити свої soft skills, пропонуємо вам звернути увагу на наступні курси, матеріал яких ви можете опановувати у зручний час і у власному темпі. Для прокачування деяких навичок достатньо однієї години.

Таблиця 1.3. *Перелік компаній, які пропонують свої курси*

Комп анія	Посилання
1. Skills Acad emy	https://osvitanova.com.ua/posts/4269-15-onlain-kursiv-dlia-rozvytku-soft-skills-ukrainskoiu
2. Освіт ній хаб	https://eduhub.in.ua/courses/emociyniy-intelekt#modules
3. Goog le Digit al	https://learndigital.withgoogle.com/digitalworkshop-ua/course/public-speaking

Work shop	
4. Mate Academy	https://mate.academy/courses/ui-ux?utm_source=highload&utm_medium=cpa
5. Laba	https://laba.ua/lecture/2074-pr-komunikaciji?utm_source=highload&utm_medium=nesterchuk_prkom_2074ukr&utm_term=march_april

Висновуючи, можна зазначити, що випускники спеціальності "Прикладна лінгвістика" мають значний набір соціально-комунікативних навичок, які вимагає сучасна економіка 21 століття. Деякі з цих навичок включають мовленнєву впевненість, комунікативну адаптивність, командний дух, ефективне використання мовних інструментів. Ці соціально-комунікативні навички є важливими для сучасної економіки, оскільки вона вимагає високого рівня міжкультурної комунікації, співпраці в глобальних командних структурах та ефективного використання мовних інструментів для розвитку бізнесу та взаємодії з клієнтами з різних країн та культур. Випускники-лінгвісти здатні виконувати ці вимоги та вносити цінний внесок у сучасну економіку 21 століття.

1.4. Актуальність прикладної лінгвістики у цифрову епоху: вплив технологій на формування професії

У сучасному світі, який постійно змінюється і вимагає нових підходів і рішень, вкрай важливо адаптуватися і вдосконалювати різні сфери діяльності. У цьому контексті прикладна лінгвістика відіграє вирішальну роль, оскільки вона спрямована на практичне застосування лінгвістичних знань та методів оптимізації процесів у повсякденному житті. Як наукова дисципліна, прикладна лінгвістика має важливий соціальний вплив на вирішення важливих проблем у таких сферах, як комунікація, технології, освіта та мовна політика. Його постійний розвиток і адаптація до сучасних викликів

дозволяють ефективно реагувати на потреби суспільства. Таким чином, прикладна лінгвістика залишається важливим інструментом досягнення прогресу в різних сферах.

Коли йдеться про застосування прикладної лінгвістики в міжнародних відносинах, можна стверджувати, що вона сприяє спілкуванню та глибокому розумінню між різними культурами, мовами та національностями. Приклад Мовленнєвий аналіз (мовні аналітичні методи дослідження текстів у ЗМІ, їх вплив на сприйняття та забезпечення ефективної комунікації) Мовна компетентність (включає перевірку мовних матеріалів на точність, стиль, доречність тощо, сприяє тому, що текст відповідає стандартам мови та сприяє чіткості та якості інформації), мовна психологія (аналіз ефективності мовленнєвих засобів, їх впливу на емоції, увагу і пам'ять слухачів або читачів, що сприяє поліпшенню комунікативної взаємодії), мовні технології (включаючи автоматичний переклад, розпізнавання мови, синтез мовлення та інші інструменти, що сприяють створенню та поширенню мовної інформації різними мовами) тощо.

Роль прикладної лінгвістики в редагуванні текстів неможливо переоцінити, адже завдяки її інструментам інформація стає зрозумілою, зрозумілою та якісною. Це допомагає покращити тексти, зосереджуючись на граматичній правильності, стилістичній послідовності та виразності. Крім того, правильний підбір словникового запасу і термінології гарантує відповідність тексту його контексту і аудиторії. При такому підході можна створювати тексти, які ефективно передають бажаний сенс і досягають своєї мети.

У військових питаннях велике значення має прикладна лінгвістика. Сприяє ефективному спілкуванню між силами, аналізу мовної інформації та розумінню впливу мови на хід бойових дій. Приклад Роль мови в стресових ситуаціях особливо важлива: хороше спілкування здатне зберегти мотивацію, психологічну стійкість бійців і знизити напругу. Мовні прийоми, які

допомагають підтримувати ефективність спілкування, стають важливим інструментом у важких умовах.

Таким чином, прикладна лінгвістика незамінна в різних сферах - від обробки тексту до комунікації у військових умовах.

Прикладна лінгвістика має вирішальне значення для розробки та реалізації мовної політики. Він розглядає мову з практичної точки зору і фокусується на реальних ситуаціях використання мови, особливо в сферах комунікації, освіти, засобів масової інформації, правосуддя, державного управління та інших сферах суспільного життя. Найважливішими сферами застосування прикладної лінгвістики в мовній політиці є розробка мовних програм, мовне планування (визначення мовних стандартів, правил орфографії, граматики та лексики, які регулюють використання мови в письмовій та усній формі), дослідження мови (дослідження того, як мова функціонує в конкретних ситуаціях і мовних групах), Сприяння розвитку мови та освітньому плануванню (шляхом створення нових лексичних одиниць, термінології та стилістичних норм), здійснення мовного моніторингу (вивчення існуючих мовних проблем та рекомендацій щодо покращення мовного середовища).

Слід зазначити, що одним з найважливіших завдань прикладної лінгвістики є створення ефективних методів викладання мови. У сучасному світі знання іноземної мови є необхідною умовою для професійного розвитку, особливо в таких областях, як бізнес, дипломатія, наука та інформаційні технології. Дослідження в цій галузі призведуть до розробки нових підходів до вивчення мови, які враховують когнітивні особливості учнів, їх культурні відмінності та рівень базових знань. Іншим важливим аспектом прикладної лінгвістики є розвиток технологій автоматичного перекладу. Інструменти, такі як Google Translate, DeepL або ChatGPT, засновані на лінгвістичних алгоритмах і допомагають людям з різних куточків світу спілкуватися без мовних бар'єрів. Вдосконалення цих технологій дозволяє не тільки поліпшити якість перекладів, але і їх інтеграцію в різні системи, такі як медичні або

юридичні послуги, де точність і швидкість мають вирішальне значення. Розпізнавання мови також є полем, активно розробленим прикладною лінгвістикою. Важливо відзначити, що ця технологія використовується в голосових помічниках, таких як Siri або Alexa, і додатки для людей з порушеннями слуху або зору. Стає все більш важливим створення інклюзивного суспільства, в якому кожен, незалежно від фізичних можливостей, має доступ до інформації та послуг. Прикладна лінгвістика відіграє важливу роль у розробці тестів для оцінювання мовної компетентності. Такі тести, як TOEFL, IELTS або DELF, створюються з урахуванням лінгвістичних принципів, які дозволяють об'єктивно оцінювати свої мовні навички в різних контекстах: академічному, професійному або повсякденному. Це важливо для міжнародної мобільності студентів, професіоналів та іммігрантів.

Крім того, прикладна лінгвістика розглядає питання міжкультурного та міжмовного спілкування. В умовах мультикультуралізму і різноманітності сучасного світу зростає потреба в фахівцях, здатних працювати на межі лінгвістики, соціології та психології. Вони допомагають уникнути конфліктів, сприяють взаєморозумінню між людьми і адаптуються до нових соціальних умов. Також повинна бути роль прикладної лінгвістики у створенні словників, граматик та інших ресурсів, що забезпечують точність використання мови. Такі інструменти важливі не тільки для освіти, але і для автоматизації різних процесів, особливо в галузі права і медицини. Крім того, прикладна лінгвістика впливає на розвиток соціальних медіа. Алгоритми, що визначають актуальність інформації, розробляються з урахуванням лінгвістичних моделей. Наприклад, аналіз текстів у соціальних мережах допомагає виявити фейкові новини, проаналізувати настрій аудиторії і створити персоналізований контент.

Також зазначимо, що вплив технологій на освіту професії прикладних лінгвістів є значним та різнобічним, адже сучасні цифрові інструменти кардинально змінюють спосіб роботи з мовами, створюють нові можливості

та виклики. Основними рушіями змін у цій професії були інформаційні технології, особливо штучний інтелект (ШІ), машинне навчання та обробка природної мови (НЛП).

Одним з найяскравіших прикладів впливу технологій є розробка програм автоматичного перекладу. Такі системи, як Google Translate, працюють зі складними алгоритмами машинного перекладу на основі великих обсягів мовних даних. Прикладні лінгвісти беруть участь у розробці цих технологій, аналізуючи мовні структури, визначаючи правила перетворення тексту та оптимізуючи якість перекладу для різних мовних пар.

Іншим важливим напрямком є створення голосових помічників, таких як Siri, Alexa або Google Assistant. Для їх розробки потрібні фахівці, які розуміють, як говорять люди, яких граматичних, фонетичних і семантичних закономірностей вони дотримуються. Прикладні лінгвісти допомагають персоналізувати системи розпізнавання мови і поліпшити їх здатність розуміти природну мову в різних контекстах. Крім того, технології вплинули на методи викладання іноземної мови. Завдяки інтерактивним платформам, таким як Duolingo, Busuu або Memrise, вивчення мови стало доступним для мільйонів людей. Прикладні лінгвісти працюють над адаптивними системами навчання, які використовують алгоритми для персоналізації навчального процесу, аналізу прогресу та адаптації навчальних підходів. Іншою важливою областю є обробка великих обсягів тексту (великих даних). У цифрову епоху кількість текстової інформації зростає експоненціально і прикладні лінгвісти використовують інструменти для автоматичного аналізу текстів. Це дозволяє витягувати інформацію, аналізувати настрої аудиторії або виявляти тенденції в соціальних медіа. На розробку тестів для оцінювання мовних навичок також вплинули технології. Наприклад, онлайн-іспити, такі як TOEFL iBT або IELTS Indicator, стають можливими завдяки цифровим платформам. Прикладні лінгвісти створюють завдання, які враховують здатність автоматично оцінювати відповіді, роблячи процес більш швидким і точним. Ще один важливий момент - створення інструментів для автоматичної перевірки тексту.

Програми, такі як Grammarly або ProWritingAid, допомагають користувачам писати граматично та стилістично добре. Ви аналізуєте тексти, засновані на лінгвістичних принципах, що вимагає глибоких знань фахівців з прикладної лінгвістики. У сфері медіа та маркетингу технології дозволяють аналізувати тексти для створення цільового контенту. Прикладні лінгвісти допомагають адаптувати тексти для різних аудиторій, забезпечуючи культурну й мовну релевантність. Це особливо важливо для глобальних брендів, які працюють на багатомовних ринках.

На додачу до всього вищезгаданого, зауважимо, що технології також розширили можливості міжкультурної комунікації. Завдяки автоматичному перекладу, відеоконференціям та віртуальним інструментам спілкування люди можуть взаємодіяти в реальному часі, не володіючи спільною мовою. Фахівці в галузі прикладної лінгвістики розробляють технології, які сприяють подоланню культурних і мовних бар'єрів. Штучний інтелект трансформує професію прикладного лінгвіста, роблячи її більш технологічною та міждисциплінарною. З одного боку, це створює нові можливості для співпраці з інженерами, програмістами та дизайнерами. З іншого боку, виникають нові вимоги до фахівців: вони мають володіти не лише лінгвістичними знаннями, а й основами програмування, аналітики даних та проектного менеджменту.

Підсумовуючи, варто сказати, що прикладна лінгвістика є потужним інструментом для вирішення проблем сучасного суспільства. Вона об'єднує різноманітні дисципліни, що дозволяє розв'язувати завдання, які виходять за межі традиційного та всім відомого мовознавства. Сфера її застосування постійно стає ширшою, підтверджуючи її актуальність та необхідність у динамічному світі.

РОЗДІЛ 2

РИНКОВІ ВИМОГИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВИПУСКНИКІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА»

2.1. Практична потреба та реалізація знань та навичок випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика» у професійній діяльності: досвід компаній України

Україна - багатомовна країна зі складною лінгвістичною ситуацією, де існують різні мови та діалекти, а також є потреба вивчення мови та мовлення для різних цілей, таких як комунікація, наукові дослідження, переклад, розвиток мовленнєвих навичок та інше. Тому, практична потреба лінгвістів в Україні досить висока, і вони можуть займатися різними видами професійної діяльності, такими як викладання мови, переклад, лінгвістичний аналіз текстів, дослідження мовленнєвих процесів та інше. Попит на лінгвістів зараз великий, як ніколи - з розвитком технологій і появою нових наук зростає і попит на спеціалістів-мовознавців. Адже без лінгвіста неможливий сам процес навчання як рідної, так і іноземних мов, і будь-який авторитетний підручник створюється за участю мовознавця.

Лінгвістична освіта необхідна для досить широкого спектру професій: перекладача, референта, викладача, фахівця з міжкультурних комунікацій, дослідника мови. Випускники лінгвістичних факультетів повинні володіти глибоким знанням української і, як правило, декількох іноземних мов. Саме тому основна вимога до абітурієнтів відповідних вузів - достатня підготовленість до складання профілюючого іспиту з мови (з іноземних – це, звичайно, англійська). Лінгвістичну освіту дають на факультетах іноземних мов, а також на філологічних факультетах вузів. Попасти туди досить складно. Шкільних знань мови буває недостатньо, тому самі університети надають абітурієнтам можливість якісно підготуватися до вступу на самому факультеті.

Як показує практика, для успішного розв'язання практичних завдань лінгвіст повинен мати перш за все бажання вчити мови і літературу, бути уважним, стриманим, мати вищу профільну освіту тощо.

В сучасній Україні існує та процвітає велика кількість бюро перекладів з великим спектром пропозицій та мов для клієнтів. Що таке бюро перекладів і чому їх так багато в Україні? Якщо звичайну людину запитати, що таке бюро перекладів, то швидше за все він відповість, що це компанія в якій зібралося кілька людей зі знанням іноземних мов. Це не зовсім вірно. Бюро перекладів вже давно вийшли за рамки простих послуг з перекладу текстів. В Україні бюро перекладів популярні тому, що існує величезна кількість громадян, яким кожен день потрібен переклад документів, пов'язаних з виїздом за кордон. Також існує багато фірм, корпорацій, які хочуть вийти на міжнародний ринок зі своїми товарами або послугами. Багато міжнародних компаній відкривають свої представництва на території України і теж потребують кваліфікованого перекладі документів, маркетингових матеріалів, технічної документації. Не варто забувати про послуги усних перекладачів, які працюють на всіляких конференціях і форумах. Всі ці види перекладу, а також локалізація матеріалу і його адаптація для міжнародних ринків, виконуються бюро перекладів. Звертаючись в бюро перекладів, Ви в одному місці отримуєте повний комплекс послуг. Професійне бюро перекладів завжди відповідає за якість виконаної роботи. У компанії працюють тільки ті перекладачі, які знають іноземні мови і мають певну спеціалізацію. Звертаючись до такої компанії, Ви завжди можете бути впевнені, що Ваше замовлення виконає людина, яка не тільки знає іноземну мову, а й розбирається в специфіці документа. Після перекладу документ обов'язково перевірить коректор, що виключає можливість помилок. Що стосується якості усного перекладу, всі синхроністи мають великий досвід роботи, який найчастіше отримують за кордоном з носіями мови. Це дозволяє мінімізувати ризики, бо усний переклад є дуже складним і непередбачуваним. Оратор не завжди дотримується наміченого плану і може відволіктися, саме тому співробітник бюро перекладів завжди

готовий завдяки його кваліфікації і здатності швидко орієнтуватися в ситуації. Ще одним важливим критерієм хорошого бюро перекладів є швидкість виконання замовлення. Будь-який співробітник компанії високо цінує час замовника. Тому переклад завжди виконується в обумовлений термін. Це ніяк не впливає на якість перекладу, бо над документом працюватиме професіонал. Залежно від складності тексту, перекладач може скорегувати термін виконання замовлення для того, щоб не допустити помилок через поспіх при виконанні роботи. Досвідчений виконавець завжди оцінює важливість і терміновість роботи з першої хвилини отримання замовлення.

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Тож ми бачимо, що бюро перекладів широко розповсюджене в Україні та світі. Щоб детальніше дізнатись, які саме лінгвісти потрібні для праці, автор в своєму дослідженні опирався саме на досвід та авторитетну думку передових перекладацьких компаній; представники компаній оцінили навички та вміння від 0 до 10. Ось які результати ми отримали в ході дослідження:

Таблиця 2 *Результати опитування українських компаній*

	Компанія «Профпереклад» [33].	Компанія «ТОП переклад» [34].	Компанія «Віза» [35].	Компанія «АВС Center» [36].	Компанія «Експрес» [37].	Компанія «КИЇВСЬКЕ ОБЛАСНЕ БЮРО ПЕРЕКЛАДІВ» [38].	Компанія «Admiral» [39].
1. Базові уміння працювати на комп'ютері	10	10	10	10	8	7	10
2. Знання додаткових	7	6	6	8	8	10	10

іноземних мов							
3. Знання мов програмування	9	1	1	8	3	0	3
4. Вміння працювати в команді	8	10	9	3	3	8	8
5. Вміння вирішувати конфлікти	10	10	8	9	3	8	5
6. Бажання вчитися	9	10	10	10	10	8	10
7. Багатозадачність	10	9	9	6	10	8	7
8. Критичне мислення	9	9	9	10	10	8	10
9. Вміння зберігати спокій, самоконтроль	8	10	6	5	3	8	8
10. Швидке прийняття рішень	10	8	7	5	10	7	5

Продовження таблиці 4

Компанія “Lingmax” [41].	Компанія “Translation Studio” [42].	Компанія «Апостиль Груп» [43].	Компанія “Translation center” [44].	Компанія «Владіс» [45].
--------------------------	-------------------------------------	--------------------------------	-------------------------------------	-------------------------

1. Базові уміння працювати на комп'ютері	10	9	10	8	9
2. Знання додаткових іноземних	10	10	10	10	9
3. Знання мов програмуван ня	0	2	1	4	3
4. Вміння працювати в команді	7	10	8	9	8
5. Вміння вирішувати конфлікти	10	10	7	7	7
6. Бажання вчитися	9	9	10	8	9
7. Багато задач ність	8	8	9	10	9
8. Критичне мислення	8	8	9	9	10
9. Вміння зберігати спокій, самоконтрол ь	9	9	9	10	9
10. Швидке прийняття	10	10	10	6	7

рішень					
--------	--	--	--	--	--

Також, компанії зазначили, що дуже цінуються уміння користуватись САТ інструментами, мати рівень володіння мовами B2, вміння підтримувати бесіду та презентувати себе в колективі, вміння приймати компліменти і адекватно реагувати на критику, самостійність, вміння шукати і знаходити потрібну інформацію, орієнтація в предметі перекладу, вміння розрахувати свій час та найголовніше – бажання постійно вчитись.

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Тож, підсумовавши результати досліджень, можна зазначити, що важливість інформації про практичну потребу фахівців прикладної лінгвістики в українських компаніях є надзвичайно великою. За допомогою цієї інформації студенти та абітурієнти зможуть більш детально ознайомитися з особливостями прикладної лінгвістики, розкрити її роль та можливості в сучасному світі. Вона допоможе розуміти, як використовувати мовні знання та навички для вирішення конкретних завдань у різних сферах, таких як бізнес, міжнародні відносини, медіа та інші. Також допоможе зрозуміти, на які навички та вміння слід звернути увагу під час навчального процесу, щоб бути затребуваним та конкурентноспроможним фахівцем. Ця інформація також знадобиться практикуючим лінгвістам для оновлення своїх знань та навичок у відповідності до сучасних вимог та тенденцій. Вона може стати цінним ресурсом для досліджень та розвитку нових підходів і методів в прикладній лінгвістиці. Наявність інформації про прикладну лінгвістику сприятиме підвищенню якості освіти та професійного розвитку студентів, а також забезпечить практичне застосування мовних знань та навичок у реальних ситуаціях.

2.2. Практична потреба та реалізація знань та навичок випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика» у професійній діяльності: досвід компаній Європи

Діяльність перекладачів у європейських інститутах виключно важлива і цінна. Політика Європейського Союзу передбачає можливість кожному

громадянину мати доступ до своєї мовної версії євродокументації, а також можливість звернутися до служб ЄС на рідній мові та отримати на ній відповідь. Завдяки цій причині щоденно перекладаються тисячі сторінок документів на кожен з 24 офіційних мов Європейського Союзу. Саме тому робота перекладачів в європейських інститутах надзвичайно важлива і цінна. Європейських країнах попит на професійних перекладачів великий. Ви можете працювати фрілансером або отримати роботу в перекладацьких агентствах, міжнародних компаніях або урядових установах. Для цього важливо мати високу кваліфікацію в багатьох мовах та знати основи спеціалізованих галузей, таких як право, медицина або техніка. Найбільша перекладацька служба в ЄС відноситься до Єврокомісії, такі служби існують і при Європарламенті, Раді ЄС, Європейському Суді, Європейській рахунковій палаті тощо. Спеціаліст може працювати в якості письмового, усного перекладача або юриста-лінгвіста. Для роботи письмовим перекладачем людина повинна володіти мінімум трьома офіційними мовами ЄС, а також мати ступінь бакалавра в будь-якій спеціальності. Для постійної роботи в якості європейського перекладача необхідно пройти спеціальну процедуру підбору. Вона включає в себе заповнення електронного формуляра кандидата, перевірку на допуск до професії, комп'ютерні тести на словесно-логічне, математично-логічне та абстрактне мислення, мовні тести, усна презентація та інтерв'ю. Конкурси перекладачів на конкретні мови оголошуються регулярно, звичайно влітку, їх актуальність можна відстежувати на сайті Європейської служби з підбору персоналу EPSO.

Випускники спеціальності «Прикладна лінгвістика» мають знання та навички, які можуть застосовувати у різних сферах професійної діяльності, таких як:

- Переклад: Випускники знають теорію перекладу, мають досвід роботи з мовними паралелями та вміють перекладати тексти різного рівня складності з однієї мови на іншу.

- Комунікація: Випускники володіють мовленнєвими технологіями та вміють ефективно спілкуватися з клієнтами та колегами з різних країн.
- Лінгвістичний аналіз текстів: Випускники мають знання про мовні структури та можуть проводити лінгвістичний аналіз текстів, зокрема з точки зору граматики, стилю, вживання лексики та інших параметрів.
- Навчання мови: Випускники можуть працювати викладачами або тренерами з вивчення мови та розвивати мовленнєві навички учнів або студентів.
- Мовна корекція: Випускники можуть займатися редагуванням та коректурою текстів з метою покращення мовного стилю та точності.
- Загалом, випускники спеціальності «Прикладна лінгвістика» можуть працювати у різних сферах, які пов'язані з мовою та міжкультурною комунікацією, таких як міжнародні компанії, видавництва, перекладацькі агентства, вищі навчальні заклади та інші.

У Європі є значна практична потреба у лінгвістах, особливо тих, які володіють декількома мовами. Ось кілька з галузей, де потрібні лінгвісти в Європі:

- Міжнародна комунікація: У зв'язку зі зростаючими вимогами до глобальної комунікації та міжкультурного спілкування, в Європі потрібні фахівці з лінгвістики, які володіють кількома мовами та можуть працювати в міжнародному середовищі.
- Переклад: Європейський Союз займається розвитком та підтримкою мовного різноманіття в Європі, і тому потребує фахівців з перекладу та інтерпретації. Лінгвісти можуть працювати в різних інституціях ЄС та інших організаціях як перекладачі або інтерпретатори.

- Мовна освіта: У Європі існує попит на фахівців з лінгвістики, які можуть навчати мові студентів у вищих навчальних закладах або приватних школах.
- Мовний аналіз: У Європі існує потреба у лінгвістах, які можуть проводити мовний аналіз текстів та мовних даних. Це може бути корисним у багатьох галузях, включаючи мовні технології та машинний переклад.
- Культурологія та міжкультурна комунікація: У зв'язку зі зростаючою глобалізацією та міжкультурними взаємодіями, лінгвісти можуть працювати в галузі культурології та міжкультурної комунікації, досліджуючи культурні аспекти країн.

В Європі існує велика різноманітність культур, мов та національностей. Перекладачі забезпечують ефективну комунікацію між цими різними групами, перекладаючи текстів, документів, виступів тощо з однієї мови на іншу. Це сприяє зрозумінню, співпраці та взаємодії між людьми з різних культур та мовних середовищ. Перекладачі забезпечують переклад бізнесової кореспонденції, контрактів, презентацій, веб-сайтів та інших матеріалів для компаній, які працюють на міжнародному ринку в Європі. Це допомагає їм ефективно спілкуватись з клієнтами, партнерами та співробітниками з різних країн та культур. Також Європа є популярним туристичним напрямком для людей з усього світу. Перекладачі в цій сфері забезпечують переклад туристичної інформації, екскурсійних програм, меню ресторанів, описів пам'яток та інших матеріалів, що допомагають туристам зрозуміти та насолодитися своїм перебуванням в іноземній країні. Європа в свою чергу є центром наукових досліджень та академічної діяльності. Перекладачі грають важливу роль у перекладі наукових статей, публікацій, конференційних доповідей та інших матеріалів, що сприяє обміну знаннями та співпраці між науковими спільнотами з різних країн. Перекладачі-лінгвісти в судовій та правовій сфері забезпечують переклад судових документів, правових актів, договорів, свідчень та інших матеріалів. Це важливо для забезпечення

справедливості, зрозумілості та правової взаємодії між особами різних мовних груп. Зрозуміло, що перекладачі мають важливу роль в різних інших сферах, таких як медицина, масові комунікації, мистецтво та культура. Європейський регіон, зі своєю багатомовністю та культурним розмаїттям, вимагає професійних перекладачів, які забезпечують ефективну комунікацію та взаєморозуміння між людьми різних мов та культур.

Щоб детальніше дізнатись, які саме лінгвісти потрібні для праці в Європі, автор в своєму дослідженні опирався саме на досвід та авторитетну думку передових перекладацьких компаній ЄС; представники компаній оцінили навички та вміння від 0 до 10. Ось які результати ми отримали:

Таблиця 2.1. *Результати опитування європейських компаній*

	Компанія “Linguamo n” [46].	Компанія “Ubiquus” [48].	Компанія “Agence traduire” [49].	Компанія “Alpis” [50].	Компанія “Lingual Consultancy” [51].	Компанія “Datasource” [52].	Компанія “Asiatis” [53].
1. Basic computer skills (Word, Excel, Power Point)	10	10	10	9	10	9	10
2. Knowledge of additional foreign languages	6	5	6	6	7	9	8

3. Knowledge of programming languages	3	2	0	1	4	5	2
4. The ability to work in a team	10	10	10	10	10	9	10
5. The ability to resolve conflicts	10	9	9	9	10	10	10
6. Willingness to learn everytime	9	10	10	10	10	10	10
7. Multitasking	10	10	10	8	10	9	9
8. Critical thinking	9	10	10	9	9	8	10
9. The ability to keep calm	10	10	10	10	10	10	10
10. Quick decision-making	8	8	10	9	10	8	8

	Компанія “Easytrans 24” [56].	Компанія “Lingua-World” [55].	Компанія “Übersetzungsbüro Hamburg” [54].	Компанія “Das Übersetzer Netzwerk” [57].	Компанія “Übersetzungsbüro Hamburg” [58].
1. Basic computer skills (Word, Excel, Power Point)	9	9	8	10	10
2. Knowledge of additional foreign languages	10	10	10	9	10
3. Knowledge of programming languages	0	4	1	3	4
4. The ability to work in a team	8	8	9	10	9
5. The ability to resolve conflicts	9	9	10	10	8
6. Willingness to learn everytime	10	10	9	9	10

7. Multitasking	10	7	6	9	9
8. Critical thinking	9	9	7	6	8
9. The ability to keep calm	9	9	10	10	10
10. Quick decision-making	9	9	9	10	10

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Тож, підсумувавши результати досліджень можемо побачити, що відповіді схожі, а в деяких випадках – тотожні. Ця інформація буде безцінною як для студентів, так і для молодих викладачів. Основною проблемою підготовки кваліфікованих філологів, здатних максимально ефективно задовольнити вимоги сучасного ринку праці, є необхідність поєднання знань іноземної мови і уміння виконувати ті вимоги, які висуває практика міжкультурної комунікації та практика компаній різних країн.

2.3. Шляхи формування навичок для роботи випускника спеціальності «Прикладна лінгвістика» в 21 столітті в концепції «навчання впродовж життя» (life-long education)

Основною проблемою підготовки кваліфікованих філологів, здатних максимально ефективно задовольнити вимоги сучасного ринку праці, є необхідність поєднання знань іноземної мови і уміння виконувати ті вимоги, які висуває практика міжкультурної комунікації.

Типовим шляхом опанування цієї професії є перехід від знань до умінь та від умінь до навичок. Основною метою вузівської підготовки є ліквідація розриву і теоретичних і практичних знань та вільне орієнтування у різних сферах професійної діяльності.

Для практичного закріплення теоретичного матеріалу необхідно виділити такі підходи у підборі теоретичного матеріалу: індуктивний,

дедуктивний та функціональний. Перший із них передбачає переклад обраних викладачем 10-15 текстів протягом семестру з подальшою перевіркою, обговоренням результатів роботи та узагальненням рекомендацій щодо вирішення певних перекладацьких проблем. Дедуктивний підхід базується на тематичному розвитку техніки перекладу, коли викладач формулює тему для опрацювання (наприклад, переклад власних назв, одиниць вимірювання тощо), а вже потім обирає до неї практичні завдання. Останній із названих підходів полягає у формуванні окремих навичок перекладацької діяльності за допомогою виконання відповідних практичних завдань.

Важливе значення для ефективності навчання має обсяг навчального матеріалу, що повинен максимально наближатися до реальних завдань професійного філолога. Крім того, під час навчання студенти повинні набути навички комп'ютерного набору, вміння застосовувати сучасне програмне забезпечення та здійснювати пошук необхідної інформації в мережі Інтернет.

Інформаційні технології відкривають широкі перспективи удосконалення організації процесу навчання, крім того, деякі організаційні форми навчального процесу не можуть бути реалізовані без телекомунікативних засобів, які дають можливість організувати в режимі реального часу колективну творчу діяльність.

Отже, основним аспектом підготовки багатопрофільних філологів-перекладачів є не тільки забезпечення комплексом знань, умінь та навичок (професійної компетенції) фахівця, а також необхідність додаткового вивчення специфіки перекладацької діяльності у тій чи іншій галузі. Американським науковцем Б. Рубрехтом розроблено 10 концепцій, які відображають характер навчальної діяльності та професії філолога-перекладача: студенти не стають професійними філологами-перекладачами у стінах навчального закладу, а мають виховати у собі силу волі; знання іноземної мови є необхідним, але недостатнім для перекладацької діяльності; переклад є частиною, а не результатом процесу вивчення мови; кінцева мета філологів-перекладачів досягти розуміння людьми їх перекладу; не всі

практичні завдання є цікавими для студентів; усі запропоновані викладачем вправи мають відповідати поставленій ним меті; перекладацька майстерність вимагає більшого, ніж розуміння значення окремих слів; завершений переклад ніколи не буває завершеним остаточно; переклад, насамперед, потребує дисципліни.

Наступним аспектом професійної підготовки філологів-перекладачів є ознайомлення студентів зі структурою та стилістичними особливостями перекладу вихідної та цільової мов. Так, наприклад, порівнюючи особливості перекладу художньої і технічної літератури, ми визначили, що основне завдання перекладача художнього тексту висвітлення літературних образів, а технічний перекладач має передавати факти. Саме тому філолог-перекладач технічної літератури повинен знати предмет перекладу і володіти властивим цьому жанру стилем.

До специфічних складових частин перекладацької компетенції належать знання, навички та вміння, які необхідні в споріднених видах перекладу (усний або письмовий) незалежно від жанру.

Важливими щодо складності є обидва види перекладу письмовий і усний. Ці два різних за формою діяльності види роботи потребують різних фахових здібностей від студентів. У першому випадку у студента є час на розв'язання перекладацьких проблем, а в іншому - його немає. Вхідні тексти письмового перекладу завжди складніші. Усний переклад застосовується в русі мовних жанрів - публічні виступи, інтерв'ю, усні дискусії. Тексти високої складності (художні, публіцистичні, науково-технічні) перекладаються письмово.

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Саме тому зміст курсу теорії та практики перекладу (ТПП) повинен включати як засвоєння необхідних професійних знань, так і розвиток перекладацьких умінь і навичок. Уміння та навички перекладу і складають мету курсу перекладу, адже вони забезпечують практичну професійну діяльність перекладача. Уміння та навички перекладу створюються на основі

використання спеціально підібраних навчальних матеріалів. До таких матеріалів належать перекладацькі вправи і навчальні тексти. Необхідно зазначити, що специфіка перекладу зумовлює наявність у філолога-перекладача спеціальних (фонових) знань, умінь і навичок, необхідних для успішної професійної діяльності у певній сфері. Багато дослідників дійшло висновку про важливість такої складової частини професійної компетентності вузькопрофільного перекладача, як предметна компетенція (*subject matter competence*), або тематична компетенція (*thematic competence*), а також про необхідність отримання знань у сфері майбутньої професійної діяльності (*subject matter knowledge*), Декларативних знань (*declarative knowledge*) про ринок праці і вимоги клієнтів, норми поведінки та стосунки між перекладачем і клієнтом, джерела інформації, інструменти перекладу тощо, а також щодо процесуальних знань (*procedural knowledge*) про особливості професійного перекладу.

В дидактиці є таке поняття як особистісно-діяльнісний підхід, він забезпечує умови для становлення і розвитку повноцінної мовної особистості, орієнтованої на успішну навчальну і майбутню професійну діяльність. Системне навчання перекладу має відбуватися в контексті значущості певних навичок і умінь для особистісного та професійного зростання студентів.

Під час навчання перекладу наукових текстів головна увага має бути направлена на розвиток професійних перекладацьких здібностей, знань і умінь студентів. Разом з тим, проведені дослідження свідчать, що складові перекладацької компетентності можуть проявлятися тільки в процесі виконання професійних завдань. Тому формування фахової компетентності філолога-перекладача наукових текстів доцільно здійснювати в процесі виконання студентами певних професійних завдань. Таким чином реалізується особистісно-діяльнісний підхід до підготовки професіонала-перекладача. Такий підхід традиційно реалізується у єдності обох його складників. Вважаємо за доцільне проаналізувати й уточнити особливості

його функціонування у процесі формування компетентності у письмовому перекладі наукових текстів.

Основні цілі професійного навчання визначаються соціальним замовленням відповідно до економічного і культурного розвитку суспільства. Загальною метою будь-якого курсу навчання перекладу як спеціальності є формування фахової компетентності перекладача. Фахова компетентність дає можливість розглядати характеристики суб'єкта перекладацької діяльності, ті знання і когнітивні вміння, якими йому необхідно володіти, для того, щоб здійснювати письмовий переклад на професійному рівні. У зв'язку з цим однією з провідних цілей навчання письмового перекладу стає проектування особистості перекладача, який ефективно здійснює трудову діяльність, найбільш повно реалізує себе у праці. Таким чином, особистісно-діяльнісний підхід, на наш погляд, визначає пріоритети процесу навчання – формування особистості перекладача, здатного осмислювати професійну діяльність, вирішувати відповідні завдання в певних умовах, ситуаціях, сферах професійного спілкування, вибирати і виробляти перекладацькі стратегії, самовдосконалюватися, тобто формування фахової перекладацької компетентності.

У сучасному світі обсяг інформації, з яким може зіткнутися перекладач, виконуючи професійні обов'язки, величезний. Жодна освітня програма не в змозі вкласти в голову перекладача всі знання, які можуть виявитися корисними на практиці. Саме тому освітні моделі, у яких на першому місці було оволодіння майбутніми перекладачами максимально великою кількістю спеціальних термінів, неохоче поступаються місцем моделям, що дозволяють формувати фахові, власне перекладацькі, компетентності. В них навчання не обмежується термінологічною сферою з права, економіки, політики, медицини тощо.

Тепер розглянемо безпосередні кроки формування навичок випускника-лінгвіста.

- Здобути освіту університетського рівня та підтвердити свій диплом у галузі лінгвістики чи мовознавства
- Провести якийсь час у країні, з/на мову якої ви будете перекладати
- Пройти додаткові спеціалізовані курси з конкретних видів перекладу
- Самостійне навчання. Найбільш складний спосіб, що вимагає величезної витримки і самоконтролю. Побудувати повноцінну програму навчання самому буває складно, тому краще звернутися до професіоналів.
- Здобути знання або досвід в тематиках перекладу, на яких ви збираєтеся спеціалізуватися
- Пройти перекладацьку практику якомусь бюро перекладів

Після завершення базової освіти та пройшовши курс навчання за спеціальністю «лінгвіст-перекладач», потрібно отримати досвід перекладу текстів. Будучи перекладачем, вам точно доведеться здійснювати переклад на різні теми, іноді вкрай несподівані. Складність полягає в тому, що потрібно прийняти факт обмежень, тому що перед вами виникне наступна дилема - «як отримати досвід, якщо я не беру переклади з якоїсь тематики» або «чи слід прийняти переклад незнайомої тематики з метою отримання досвіду. Звичайно, якщо ви перекладач-початківець, то в ідеалі вам слід виконувати переклади під наглядом більш досвідченого колеги.

Щоб стати затребуваним фахівцем, потрібно постійно розвиватися і рости. У цьому допоможуть такі шляхи формування :

- Багато читати. Постійне читання книг українською мовою допомагає розвинути хороший склад, запам'ятати багато вирази і навчитися будувати красиву грамотну мову. Сюди відносяться не тільки художні твори, а й статті, журнали, блоги, щоб орієнтуватися в різних жанрах і тематиках.
- Читати англійською мовою. Читання в оригіналі дозволяє поповнити словниковий запас, зрозуміти загальний принцип побудови речень і запам'ятати ідіоми та фразеологізми. Чим

більше ви будете читати англійською, тим швидше ви навчитеся на нього думати.

- Вивчати переклади інших фахівців, особливо професіоналів своєї справи. Запам'ятовуйте фішки інших фахівців, вивчайте принципи вдалого перекладу, виправляйте свої помилки.
- Знайти власний стиль. Кожен перекладач бачить один і той же текст по-різному і підносить його так, як вважає за потрібне. Переклад, письмова або усна, не повинен бути сухим і буквальним, важливо вкласти в нього емоції і посил автора. Для цього знадобиться мовне чуття і розвиток в зазначеному напрямку.
- Не боятися задавати питання. Особливо це корисно для новачків, які ще не розбираються в складних конструкціях, а поради фахівців можуть допомогти уникнути помилок в майбутньому.
- Вивчати словники на різні тематики – одномовні і двомовні. Дуже важливо регулярно освіжати свою пам'ять і вчитися чомусь новому.
- Подорожувати. Спілкування з носіями мови – цікавий і ефективний спосіб поліпшити свою англійську мову. В ході спілкування значно поліпшується вимова, сприйняття швидкого мовлення на слух, запам'ятовуються багато вирази і метафори. Подорожі допомагають дізнатися культуру інших народів, щоб використовувати ці знання в роботі і не допустити помилки при перекладі.
- Не забувати про фізичні навантаження. Щоб мозок працював оперативно, організму потрібен спорт. Вправи допомагають освіжити розум, відволіктися від рутини і повернутися до роботи з новими силами.
- Постійно практикуватися. Виділяйте в день хоча б півгодини, щоб прочитати статтю англійською мовою або подивитися блог. Так ви будете завжди в тонусі і готові до роботи будь-якої складності.

- Розвивати свої комунікаційні навички – спілкуйтеся з новими людьми, виходьте із зони комфорту. Перекладачеві дуже важливо вміти налагоджувати контакт з різними людьми, тому знання основ психології теж буде не зайвим.

Суспільство постійно розвивається, технології змінюються, нові відкриття відбуваються у різних галузях. Постійне навчання дозволяє нам удосконалювати свої знання та усвідомлювати останні тенденції і досягнення у своїй сфері. Це допомагає нам залишатися актуальними і конкурентоспроможними у професійному оточенні. Часте навчання допомагає нам розвивати нові навички та уміння. Ми можемо вивчати нові мови, підвищувати навички роботи з комп'ютером, вдосконалювати керування проектами, навчатися новим технологіям та методам. Це дозволяє нам розширити свої можливості і стати більш ефективними у своїй роботі та особистому житті. Також постійне навчання робить нас більш гнучкими у сфері будь-якої кар'єри. Ми здатні адаптуватися до нових ролей та викликів, маємо ширший спектр навичок і можемо бути більш мобільними на ринку праці. Це важливо в умовах швидкого розвитку технологій та зміни вимог ринку праці.

Розглянемо перелік деяких професій, доступних фахівцям з освітою 035 «Філологія» спеціалізація 035.10 «Прикладна лінгвістика»

Таблиця 2.2. *Перелік професій*

Мовні	Комп'ютерні	Викладацькі
Перекладач [2444.2]	SMM-менеджер [1475.4]	Вчитель англійської мови [2320]
Журналіст [2451.2]	Копірайтер [відсутній]	Викладач ЗВО [2310.2]
Редактор [2444.2]	SEO-копірайтер [відсутній]	Репетитор [2455.2]
Менеджер [1231]	Маркетолог інтернет-технологій [2419.2]	Вчитель спеціальної освіти [2340]

Коректор [4143]	Контент-менеджер [відсутній]	Вихователь закладу професійної освіти [2321]
Керівник навчального закладу [1210.1]	Лінгвіст у галузі комп'ютерної лінгвістики [2444.2]	Методист [2351.2]

Посилання на кваліфікатор професій -
<https://www.me.gov.ua/Profession/List?lang=uk-UA&id=d4162ef8-2771-4ac5-99ef-1d4b6f5336af&tag=KlasifikatorProfesii-Poshuk>

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Отже, постійне навчання впродовж життя є ключовим елементом успішного та задоволеного життя у сучасному світі. Воно допомагає нам розвиватися, адаптуватися та досягати нових вершин у професійній та особистій сферах, а також адаптуватися до швидко змінюючихся умов і вимог суспільства і ринку праці. В сучасному світі, де технологічний прогрес, глобалізація і зміни в економіці відбуваються зі швидкістю світла, постійне навчання стає необхідністю. Це дозволяє нам бути конкурентоспроможними на ринку праці, відкривати нові можливості для кар'єрного зростання та досягати професійних цілей. Крім того, постійне навчання допомагає нам залишатися відкритими до нових ідей, технологій та культур. Воно розширює наші горизонти, дозволяє нам краще розуміти світ навколо нас і сприяє розвитку толерантності та міжкультурного розуміння. Постійне навчання впродовж життя є невід'ємною складовою успіху і задоволеності у сучасному світі. Це інвестиція у нашу освіту, професійний розвиток та особистісне зростання. Прийняття постійного навчання як життєвого стилю дозволить нам досягати нових вершин у всіх сферах нашого життя.

2.4. Можливості для випускників прикладної лінгвістики у цифрову епоху

Всі ми добре знаємо, що перекладач – професія доволі різноманітна, тому що переклад пов'язаний не лише з документами чи письмовими перекладами. Існують також синхронні переклади лекцій, конференцій,

спортивних матчів та ін., переклади субтитрів для фільмів, переклад та локалізація комп'ютерних та відеоігор, фахові переклади, а також багато інших видів. Такого роду переклад може бути не лише цікавою роботою для фахівця, а і бути особливо високооплачуваною професією.

Особливої уваги серед вищенаведених видів перекладу заслуговує саме фаховий переклад, який є однією з найбільш розповсюджених, але й у той самий час, однією з найбільш затребуваних та високооплачуваних професій. Основною особливістю фахового або прикладного перекладу є спеціалізація фахівця у щонайменше двох галузях одночасно. Окрім як, очевидно, перекладацькою справою та мовою, прикладний спеціаліст з перекладу, ще також володіє другою спеціальністю хоча б на високому рівні. Ця друга спеціальність може бути якою завгодно – від викладацької справи до медицини чи видавництва, головне лише – щоб професія мала практичне застосування у людській діяльності. Звідси і назва – прикладний перекладач.

Підкреслимо, що заробітна плата прикладного перекладача є зазвичай дуже високою, проте ця професія потребує доволі серйозних навичок та відповідального ставлення до роботи. Для того, щоб показувати якісні результати роботи, фаховому перекладачеві необхідно щонайменше вміти концентруватися на двох не зовсім споріднених речах одночасно для того, щоб мати змогу думати про одні й ті самі речі двома мовами одночасно, що вже не є просто. Окрім цього, від прикладних перекладачів очкують доволі багато, а саме тому необхідно ще також вміти працювати відповідально відносно часу та з великими об'ємами роботи. Окрім того, можна працювати у декількох спеціальностях. Ось лише декілька з найбільш затребуваних спеціальностей для тих, хто хоче побудувати успішну кар'єру прикладного перекладача.

- Медичний перекладач. Популярність та попит на цей напрям фахового перекладу був доволі високим і раніше, проте, у світлі пандемії коронавірусу, необхідність саме у медичних перекладачах сягнула дуже високих масштабів. В цілому, медичні перекладачі займаються перекладом лікарських рецептів, діагностичних документів та всього

іншого, що стосується документації здоров'я пацієнтів. Саме тому напрям є доволі вибагливим відносно уважності та знань фахівця, адже такий переклад часто стосується здоров'я та життя людей.

- Юридичний перекладач. Доволі різноманітний напрям фахового перекладу. Перекладачі-юристи займаються в основному перекладом судових справ, тобто документації судових засідань, усіх інших причетних документів, а також синхронним перекладом у залі суду.
- IT- перекладач. У зв'язку з тим, що сфера комп'ютерних технологій та програмної розробки стрімко розвивається сама собою, то і переклад тут не сидить на місці. Перекладачі у цій сфері також виконують велику кількість різноманітної роботи, від перекладу технічної документації до локалізації відео ігор.
- Перекладач у сфері бізнесу. Цей напрям у фаховому перекладі є досить розповсюдженим, проте попит на нього не вщухає. Такого роду перекладачі займаються усією документацією, що стосується ведення бізнесу. Документи, що підтверджують легальний статус компанії, правила та норми компанії для працівників, звіти та багато іншого, різноманіття є і тут.
- Перекладач у сфері маркетингу та PR. Один з найбільш динамічних та яскравих напрямів прикладного перекладу. Перекладачі-маркетологи працюють, в основному, над перекладом та локалізацією брендів, маркетингових кампаній, офіційних прес-релізів, веб-сайтів та ін. Як і сама сфера маркетингу в цілому, такого роду переклад є також досить різноманітним, креативним та цікавим видом праці.

І якщо ви думаєте, що для того, щоб працювати з прикладним перекладом, необхідно працювати у спеціалізованих компаніях, то ви раді будете почути, що це не так. Дуже багато робіт з фахового перекладу можна знайти на великій кількості платформ, які, у свою чергу, можна подивитися на різноманітних сайтах, аби обрати найбільш зручну для вас. Тому можна з

упевненістю стверджувати, що професія прикладного перекладача – перспективна та актуальна.

Працювати прикладним перекладачем ще й цікаво. А це є одним з найголовніших факторів роботи у будь-якій галузі. Справді хороша робота має приносити не лише гроші та відчуття кар'єрного росту, а ще й відчуття самореалізації та особистого зростання. Таким чином робота не набридне з часом і буде давати лише кращі результати. А це, в свою чергу, може значно збільшити ваші можливості заробляти та розвиватися далі.

Спеціалісти-мовознавці приймають участь у створенні підручників з мовознавства. У сфері реклами та піару лінгвісти виступають психоаналітиками та використовують навички формулювання, щоб рекламні слогани швидко осідали у свідомості, були легкі для запам'ятовування, милозвучні. Лінгвісти завжди працюють у командах політиків та політичних партій, де займаються обробкою текстів промов.

Крім основних дисциплін, лінгвісти повинні володіти знаннями про історію, філософію, психологію, економічні теорії та право. У сфері комп'ютерних технологій лінгвісти повинні володіти основами програмування, статистики, прикладної математики, баз даних та автоматизованого перекладу.

Перспективи працевлаштування

Спеціалісти з прикладної лінгвістики мають можливість займати посади в якості:

- Менеджерів із комунікації;
- Референтів (службовець, консультант з мовних питань);
- Журналістів;
- Менеджерів та керівників з міжнародних відносин;
- Рекламна сфера;
- Державні та приватні установи;
- Туристичні агентства.

Обов'язки

З розвитком міжнародної комунікації, комп'ютерних технологій та потребою у перекладацькій діяльності, професія прикладного лінгвіста може вимагати виконання великого спектру різноманітних обов'язків. Професійна діяльність такого спеціаліста передбачає виконання таких функцій, як:

- Комунікація англійською, німецькою, французькою мовами в організаціях з економічною, міжнародною діяльністю та у сфері бізнесу;
- Вивчення мов для практично-виробничого використання;
- Редагування текстів, перевірка (рідною мовою та іноземними);
- Пошук інформації, організація та управління у системі міжнародної комунікації;
- Обробка інформації різними мовами за допомогою комп'ютерної техніки;
- Ведення ділової кореспонденції, видавництво друкованої літератури;
- Телекомунікації, ЗМІ та реклама;
- Пошук та розробка інноваційних методик вивчення іноземних мов;
- Ведення баз даних, тезаурусів;
- Аналіз та систематизація науково-технічної документації;
- Розробка софтів, баз даних для експертних систем.

РОЗДІЛ 3

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ У ПРИКЛАДНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

3.1. Основні концепти комп'ютерної лінгвістики

Спершу звернемо увагу на те, що сучасна лінгвістика активно використовує досягнення комп'ютерних технологій, що суттєво розширює можливості аналізу, інтерпретації та моделювання мовних явищ. Комп'ютерна лінгвістика, яка виникла на перетині лінгвістики та інформатики, має на меті автоматизацію лінгвістичних досліджень і створення мовних технологій для практичного використання. Тут будуть розглядаються основні концепти, що формують теоретичну та практичну основу комп'ютерної лінгвістики.

Одним із базових понять комп'ютерної лінгвістики є корпусна лінгвістика, яка базується на аналізі великих текстових баз даних (корпусів). Корпуси забезпечують дослідників значною кількістю реальних мовних даних, що дозволяє вивчати структуру та функціонування мови в різних контекстах. Іншим важливим аспектом є алгоритми обробки мовних даних, які включають автоматичний синтаксичний аналіз, семантичний аналіз, створення лексикографічних ресурсів і моделювання мовлення. Ці алгоритми розробляються з використанням статистичних і нейронних методів, які забезпечують високий рівень точності при обробці складних мовних структур.

Варто також згадати семантичну обробку тексту, яка передбачає аналіз значення слів, фраз і речень. Це досягається за допомогою технологій, таких як векторизація тексту, що дозволяють відображати семантичні зв'язки між словами у багатовимірному просторі.

Окрім цього, значну роль відіграє морфологічний аналіз, який забезпечує автоматичне розпізнавання частин мови, основ і афіксів, а також їх функцій у тексті. Такий підхід є основою для подальшої автоматизованої обробки текстів. Історія комп'ютерної лінгвістики почалася в середині XX століття разом із розвитком комп'ютерів та інформатики. Вчені почали замислюватися про можливість створення комп'ютерних систем, здатних обробляти людську мову,

але технологічні обмеження гальмували розвиток цієї галузі протягом десятиліть.

Однак з появою сучасних методів машинного навчання і розвитком обчислювальної техніки, комп'ютерна лінгвістика перейшла на новий рівень. Першу лабораторію комп'ютерної лінгвістики було створено 1957 року в Массачусетському технологічному інституті (MIT), і відтоді ця галузь пройшла довгий шлях, розвиваючись разом із комп'ютерними технологіями.

Що таке комп'ютерна лінгвістика сьогодні? Це одна з найбільш швидкозростаючих галузей ІТ, яка знаходить широке застосування в різних сферах, від пошукових систем до автономних автомобілів. Комп'ютерна лінгвістика складається з кількох ключових напрямів, у кожному з яких фахівці використовують свої знання та навички для створення інноваційних рішень.

- Автоматичний переклад і машинне навчання для перекладу текстів

Цей процес включає використання комп'ютерів для перекладу текстів між різними мовами. З розвитком методів машинного навчання, особливо глибокого навчання, системи автоматичного перекладу стають більш точними та ефективними. Прикладом таких систем є Google Translate.

Приклад застосування: розробка нейронних мереж для перекладу текстів з однієї мови на іншу на основі тих, що навчаються на паралельних текстах.

- Розпізнавання та синтез мовлення

Це застосовується, наприклад, для перетворення аудіосигналів у текст або створення аудіосигналів на основі тексту. Такі системи широко застосовуються в голосових помічниках, автомобільних системах і медичних системах.

Приклад: створення системи, де користувач диктує текст, який потім перетворюється в письмовий формат.

- Створення та навчання чат-ботів і віртуальних асистентів

Це напрям комп'ютерної лінгвістики, де фахівці розробляють алгоритми і моделі для створення програмних систем, здатних взаємодіяти з людьми природною мовою. Це передбачає використання методів обробки природної мови та

машинного навчання. Прикладами таких систем є Siri від Apple, Alexa від Amazon і Google Assistant.

Приклад: розробка віртуального асистента для онлайн-підтримки клієнтів, який може відповідати на запитання і допомагати у вирішенні проблем.

- Аналіз тональності та обробка природної мови (NLP)

У цій царині фахівці розробляють алгоритми і моделі для автоматичного визначення сенсу, тональності та емоційного забарвлення текстів. Це використовується в різних додатках, таких як аналіз соціальних медіа, визначення настрою ринку або опрацювання відгуків про продукти.

3.2. Роль машинного перекладу в сучасній лінгвістиці

Не є секретом той факт, що сьогодні існує багато систем, які приходять на допомогу перекладачам, проте не всі виконують досконалий переклад всього тексту: електронні словники, системи перекладацької пам'яті, програми забезпечення і підтримки локалізації та ін. Ці системи надзвичайно популярні в перекладацькому співтоваристві, успішно застосовуються для полегшення і прискорення роботи, проте не вирішують питання автоматичного отримання переказу — для цих цілей призначені системи МП. Людство здавна прагнуло того, щоб мовні бар'єри були подолані. Причому мріялося, що це буде здійснено найлегшим способом, який би передбачав відсутність тривалого вивчення мов та наявності спеціального трансформатора людської мови або тексту. Були навіть зроблені спроби вигадати універсальну мову, яка б вирішила проблему мовних бар'єрів, наприклад, створення 1887 р. Лазарем Марковичем Заменгофом мови есперанто. Однак ця ідея в результаті не набула широкого поширення. Фактор розвитку технологій, тобто Інтернету та комп'ютерів став вирішальним фактором у появі машинного перекладу.

Машинний переклад є одним із ключових досягнень сучасної лінгвістики, який значно вплинув на розвиток мовних технологій та глобальну комунікацію. Завдяки технологічному прогресу, машинний переклад став важливим інструментом для багатьох сфер діяльності, включаючи бізнес, освіту, науку та

міжнародні відносини. У цьому розділі детально розглянуто переваги й недоліки машинного перекладу, його значення та актуальність у сучасному світі, а також роль штучного інтелекту (ШІ) та нейронних мереж у вдосконаленні перекладацьких технологій.

У світі, де існує понад 7 000 мов, переклад завжди був важливою складовою міжкультурної комунікації. З розвитком глобалізації виникла потреба в швидкому й точному перекладі великих обсягів текстів на різні мови. Машинний переклад став відповіддю на цей виклик. Його актуальність полягає в здатності забезпечити доступ до інформації різними мовами, усуваючи мовні бар'єри. Це особливо важливо в таких галузях, як медицина, де необхідно швидко поширювати дослідження та інструкції, або в міжнародній торгівлі, де комунікація з партнерами різних країн є ключовою для успіху.

Крім того, МП сприяє розвитку освіти, дозволяючи людям навчатися з матеріалів, які спочатку створювалися іншими мовами. Наприклад, багато наукових статей та книг перекладаються автоматично, що робить їх доступними для більш широкої аудиторії.

Виділимо характерні риси та особливості машинного перекладу:

1. машинний переклад є своєрідним різновидом перетворення текстів однієї мови іншою;
2. при використанні машинного перекладу можна говорити про багатоступінчасту систему розкодування інформації, коли йдеться не тільки про переклад з однієї мови на іншу, але ще й переклад з мови комп'ютера на людську мову;
3. він можливий за наявності відповідного посередника, яким наразі є комп'ютер, спеціальна комп'ютерна програма, система машинного перекладу. Тому розвиток машинного перекладу упирається у розвиток інформатики, кібернетики та технологій;
4. якість машинного перекладу перебуває у прямій залежності від алгоритму, яким працює електронний перекладач, тобто від якості програми. Відповідно,

чим краща якість програми, чим вона досконаліша, тим вищу якість перекладу можна отримати в результаті;

5. машинний переклад орієнтований насамперед на переклад текстів, хоча активно ведуться розробки з перекладу мовного потоку;

6. комп'ютерний переклад відрізняє висока швидкість обробки інформації, проте іноді це відбувається на шкоду якості;

7. використання машинного перекладу має на увазі повну або часткову відсутність перекладача-людини, тим самим людський фактор зведений практично нанівець, що часто відіграє важливу роль при перекладі конфіденційної інформації.

Тепер поговоримо про переваги машинного перекладу

1. Машинний переклад може обробляти великі обсяги тексту за лічені секунди, що значно перевищує швидкість роботи людини. Це робить його економічно вигідним рішенням, особливо для організацій, які потребують регулярного перекладу великої кількості документів.

2. Багато інструментів для МП є безкоштовними або відносно недорогими, що дозволяє їх використовувати широкому колу користувачів. Наприклад, сервіси Google Translate або DeepL пропонують якісний переклад у декілька кліків.

3. Сучасні системи машинного перекладу активно розвиваються для роботи з рідкісними мовами. Це допомагає зберігати культурну спадщину та робити ці мови більш доступними.

4. МП легко інтегрується з іншими інструментами, такими як CRM-системи, програми для обробки тексту чи голосові асистенти. Це розширює його функціональність і полегшує використання.

Окреслимо недоліки машинного перекладу

1. Хоча сучасні системи МП досягли значного прогресу, вони все ще можуть допускати помилки, особливо в складних текстах із багатозначними словами чи культурно специфічними поняттями. Наприклад, метафори, фразеологізми, ідіоми чи сленгові вирази можуть бути неправильно інтерпретовані.

2. Системи МП часто не здатні враховувати ширший контекст тексту, що може

призводити до неточностей. Наприклад, одне і те ж слово може мати різні значення залежно від ситуації, але МП не завжди правильно обирає потрібне.

3. Машинний переклад найкраще працює з технічними текстами, але не здатен повністю відтворити стиль і тон художніх творів чи поезії. Людський перекладач залишається незамінним для текстів, які вимагають креативного підходу, а це в першу чергу художні тексти.

4. Іноді виникають питання щодо конфіденційності даних. Тексти, які вводяться в системи машинного перекладу, можуть зберігатися й аналізуватися компаніями-розробниками, що викликає занепокоєння у користувачів.

Останніми роками головною рушійною силою розвитку МП став штучний інтелект, зокрема нейронні мережі. Нейронний машинний переклад є значно ефективнішим порівняно з попередніми методами, такими як статистичний машинний переклад (SMT). Згадаємо також принцип роботи нейромереж. Нейромережі базуються на імітації роботи людського мозку. Вони здатні навчатися на великих обсягах даних, виявляючи зв'язки між словами, фразами та контекстом. Завдяки цьому переклади стають точнішими та природнішими. Системи NMT, такі як Google Translate, DeepL та Microsoft Translator, досягли значних успіхів у перекладі текстів із різними стилями та тематиками. Нейронні мережі можуть враховувати контекст речення, що дозволяє уникнути багатьох помилок. ШІ допомагає автоматично адаптувати переклад відповідно до специфіки цільової аудиторії. Наприклад, деякі системи дозволяють налаштовувати переклад на формальний чи неформальний стиль. МП на основі ШІ активно використовується в голосових асистентах, таких як Alexa чи Siri, а також у системах автоматичного дублювання відео. Це робить технологію незамінною в повсякденному житті. Машинний переклад також відкриває нові можливості для лінгвістичних досліджень. Завдяки аналізу великих обсягів текстів дослідники можуть вивчати зміни в лексиці, синтаксисі та інших аспектах мови. Крім того, МП допомагає ідентифікувати закономірності між мовами, що сприяє розвитку теоретичної лінгвістики.

Професійні перекладачі мають унікальні знання та досвід у виборі найбільш відповідного перекладу в залежності від контексту, а також знання, що допомагають забезпечити логічність та зрозумілість перекладу. Крім того, професійні перекладачі можуть взаємодіяти з клієнтами та іншими фахівцями, щоб забезпечити належну якість перекладу та врахувати специфічні потреби та вимоги замовника. Доказом того, що перекладачі незамінні у своїй діяльності є численні оголошення про вакансії перекладачів. Поява такого ефекту автоматизації не спричинила занепад професії, проте дещо змінила призму бачення перекладацької діяльності взагалі. Зростання попиту на наскрізні навички та знання, які дають змогу лінгвістам виконувати високоякісні переклади текстів, які машинні перекладачі не можуть виконати з точністю, необхідною для перекладу. На сьогодні машинний переклад і переклад за допомогою штучного інтелекту попри всі вище зазначені недоліки теж має своє місце у сучасному світі. Завдяки таким видам перекладу людям, які не володіють тією чи іншою мовою легше і простіше отримати доступ до інформації іноземною мовою, перекладаючи її за допомогою машини. Машинний переклад робить ці тексти доступними, і це, безумовно, добре. З іншого боку, машини мають потенціал для скорочення часу та витрат, і, звичайно, вони вже замінюють людину в деяких контекстах, наприклад, бюро перекладів вже широко використовують нейронний машинний переклад (і люди все частіше втручаються як постредактори, а не як чисті перекладачі, а не як звичайні перекладачі).

Відтак, варто розуміти і об'єктивно оцінювати ризики використання машинного перекладу, пам'ятаючи про його недоліки та особливості використання. При цьому варто усвідомити і те, що поява такого феномену як машинний переклад чи переклад за допомогою штучно інтелекту – це вже наша реальність, у якій ми живемо, відтак немає сенсу конкурувати з машинами, проте можна навчитися уживатися з ними, тобто навчитися їх правильно та своєчасно використовувати у своїй перекладацькій діяльності, розуміти алгоритми та принципи їхньої роботи.

3.3. Технології обробки природної мови (NLP): перспективи розвитку та вплив на лінгвістичні дослідження

NLP (Natural Language Processing), або обробка природної мови – це окремий технологічний напрямок в частині штучного інтелекту, який присвячений тому, як машина розуміє, аналізує та відтворює природну мову, якою людина звертається до неї. В науковій сфері існує так званий тест Тюрінга, який говорить про те, що якщо людина, при спілкуванні з комп'ютером, не може визначити, що з нею спілкується машина, машина є штучним інтелектом. Це і стало точкою відліку розвитку NLP.

NLP застосовується при щоденній взаємодії з мобільними пристроями, наприклад через Siri або Alexa, використанні розумних помічників, таких як Cortana в операційній системі Windows, в автоматичному визначенні спам-пошти у Gmail, при використанні онлайн-перекладачів, перевірці текстів на предмет помилок у Grammarly тощо.

Треба почати з того, що мовлення людини відрізняється від мовлення машини! Мова машин проста, логічна і структурована, своєю чергою людська мова є дуже різноманітна з точки зору побудови словесних конструкцій, використання багатозначних слів та контекстного значення розмови в цілому. Люди спілкуються словами, а машини – числами. Будь-яке звернення людини до машини голосом або текстом потребує його перекладу на машинну мову чисел. Далі машина повинна зрозуміти, ідентифікувати та розпізнати сутність наміру людини, з яким вона до неї звертається. І після цього – прийняти певне рішення, виконати якусь функцію, чи відповісти. Цей процес ідентичний спілкуванню людей між собою, просто ми не надаємо значення, завдяки чому та яким чином ми вирізняємо той чи інший зміст у нашому спілкуванні. Машина ж потребує детальних пояснень на зрозумілій їй логічній мові. Власне для цього всього і призначена технологія NLP.

Однією з головних причин, чому системи й комп'ютери змогли точно імітувати людське спілкування, є велика доступність даних у формі аудіо, текстів, даних розмов у каналах соціальних мереж, відео, електронних листів

тощо. Розробка ретельного синтаксису дозволила моделям точно розуміти нюанси людського спілкування, зокрема сарказм, омоніми, гумор тощо.

Деякі з основних застосувань НЛП включають:

- Мовний переклад у реальному часі
- Фільтри спаму в службах електронної пошти
- Голосові помічники та чат-боти
- Конспектування тексту
- Функції авто виправлення
- Аналіз настроїв тощо

Системи обробки природної мови (NLP) використовують алгоритми машинного навчання для аналізу великих обсягів неструктурованих даних і вилучення відповідної інформації. Алгоритми навчені розпізнавати шаблони та робити висновки на основі цих шаблонів. Ось як це працює:

1. Користувач повинен ввести речення в систему обробки природної мови (NLP).
2. Потім система НЛП розбиває речення на менші частини слів, які називаються токенами, і перетворює аудіо на текст.
3. Потім машина обробляє текстові дані та створює аудіофайл на основі оброблених даних.
4. Машина відповідає аудіофайлом на основі оброблених текстових даних.

Комп'ютери дуже прості. Вони не розуміють людських мов. Щоб дати можливість машинам мислити та спілкуватися так само, як це робили б люди, НЛП є ключовим. Саме завдяки цій технології ми можемо дозволити системам критично аналізувати дані та розуміти відмінності в мовах, сленгу, діалектах, граматичні відмінності, нюанси тощо. На додачу до всього вищезгаданого досконалення моделей із великою кількістю навчальних даних оптимізує результати, що дозволить компаніям розгортати їх для різноманітних цілей, зокрема:

- Виявлення критичних ідей із внутрішніх даних

- Розгортання автоматизації для спрощення робочих процесів, комунікацій і процесів
- Персоналізація та гіперперсоналізація досвіду
- Впровадження функцій доступності для залучення людей з різними можливостями до комп'ютерних екосистем
- Розвиток інновацій у таких нішевих галузях, як клінічна онкологія, управління автопарком у ланцюжку постачання, прийняття рішень на основі даних в автономних автомобілях тощо

Однією з основних перспектив розвитку обробки природної мови є покращення якості автоматичного розпізнавання й аналізу текстів різних форматів і мов. Сучасні системи NLP вже демонструють високу точність у роботі з популярними мовами, такими як англійська чи китайська, однак із менш поширеними мовами вони часто стикаються з викликами. У майбутньому очікується розширення баз даних і вдосконалення алгоритмів для роботи з рідкісними мовами та діалектами. Це сприятиме збереженню мовного розмаїття й інтеграції мовних меншин у глобальну інформаційну екосистему.

Іншою важливою перспективою є розвиток мультимодального аналізу. Технології NLP дедалі частіше інтегруються з іншими видами даних, такими як зображення, відео чи аудіо. Наприклад, системи, що поєднують текстовий аналіз із розпізнаванням зображень, можуть автоматично створювати підписи для фотографій або аналізувати емоції, виражені у відео. Це дозволяє розширити межі використання NLP і знайти нові способи взаємодії з даними.

Значну роль у майбутньому обробки природної мови відіграє розвиток діалогових систем. Віртуальні асистенти, такі як Siri, Alexa чи Google Assistant, стають дедалі «розумнішими» завдяки використанню глибоких нейронних мереж. Вони здатні підтримувати діалог, розуміти контекст і навіть адаптуватися до особливостей користувача. У майбутньому ці технології можуть стати ще більш персоналізованими та інтерактивними, наприклад, допомагаючи у навчанні, психологічній підтримці або професійній діяльності. Окрім того, однією з головних сфер розвитку NLP є автоматичний переклад. Сучасні

системи, такі як Google Translate або DeepL, використовують нейронний машинний переклад (NMT), який уже демонструє вражаючі результати. Проте в майбутньому очікується ще більша точність і природність перекладів, навіть для складних художніх текстів. Удосконалення в цій сфері сприятимуть покращенню міжкультурної комунікації, розширенню доступу до знань і зміцненню міжнародних відносин.

Не менш важливою є перспектива застосування обробки природної мови в наукових дослідженнях. NLP дозволяє аналізувати великі корпуси текстів, виділяти закономірності та навіть робити прогнози. Наприклад, у лінгвістиці технології NLP використовуються для аналізу еволюції мов, дослідження змін у словниковому складі чи визначення регіональних варіантів мов. Це відкриває нові можливості для науковців, дозволяючи здійснювати дослідження, які раніше були надто трудомісткими.

Також варто згадати і про потенціал NLP у когнітивних і психолінгвістичних дослідженнях. Завдяки аналізу мовлення можна вивчати, як люди сприймають і продукують мову, а також виявляти особливості мовної поведінки в різних ситуаціях. Наприклад, NLP може бути використана для аналізу текстів, написаних людьми з різними психічними станами, що дозволяє виявляти закономірності та створювати нові методи діагностики й терапії.

У контексті суспільного життя технології NLP дедалі частіше використовуються для боротьби з дезінформацією. Алгоритми обробки текстів дозволяють автоматично виявляти фейкові новини, аналізувати наративи в соціальних мережах і навіть передбачати можливе поширення певної інформації. У майбутньому ці інструменти можуть стати ще більш точними й ефективними, сприяючи підвищенню інформаційної грамотності суспільства.

Однак розвиток NLP також пов'язаний із низкою викликів, які необхідно вирішувати. Одним із ключових питань є етичність використання таких технологій. Наприклад, системи NLP можуть бути використані для створення «глибинних фейків» або маніпуляції громадською думкою. Крім того, постає питання конфіденційності, адже обробка текстів часто передбачає збирання й

аналіз персональних даних користувачів. У майбутньому важливо забезпечити прозорість роботи алгоритмів і дотримання етичних стандартів.

Ще одним викликом є забезпечення культурної нейтральності систем NLP. Сучасні алгоритми часто базуються на англомовних даних, що може призводити до викривлень під час аналізу текстів іншими мовами. Для вирішення цієї проблеми необхідно розробляти багатомовні моделі, які враховують особливості різних культур і мов. Сучасні системи NLP потребують значних обчислювальних ресурсів, що може обмежувати їх використання в менш розвинених країнах. У майбутньому очікується розробка більш ефективних методів обробки даних, які дозволять знизити витрати на енергію та забезпечити доступність технологій для всіх.

Таким чином, перспективи розвитку обробки природної мови є надзвичайно широкими. Вона не лише сприяє вдосконаленню мовних технологій, але й відкриває нові горизонти для лінгвістичних досліджень і суспільного прогресу. Зростаюча інтеграція NLP у різні сфери життя створює умови для більш глибокого розуміння людської мови та її ролі у світі. Однак для повноцінної реалізації цього потенціалу необхідно подолати низку технічних, етичних і культурних викликів, що стоять перед цією галуззю. У майбутньому NLP може стати невід'ємною частиною нашого життя, змінюючи спосіб взаємодії з інформацією та світом у цілому.

3.4. Практичне застосування лінгвістичної експертизи як галузі лінгвістики

Лінгвістична експертиза – це галузь прикладної лінгвістики, яка займається аналізом мови для вирішення практичних завдань у правовій, соціальній, економічній та інших сферах. Її мета – дослідити текст або усне мовлення для отримання об'єктивної інформації, яка може бути використана у прийнятті важливих рішень або вирішенні конфліктів. У сучасному світі лінгвістична експертиза набуває все більшої популярності, адже розвиток технологій, глобалізація і зростання обсягів інформації вимагають нових підходів до аналізу мовних даних.

Лінгвістична експертиза охоплює безліч завдань. Одним із головних її напрямів є судова, або юридична лінгвістика, яка застосовується в юридичній сфері. У цій галузі лінгвістична експертиза допомагає вирішувати проблемні питання, пов'язані з тлумаченням текстів законів, договорів, листів, публікацій у соціальних мережах, реклами тощо. Наприклад, якщо текст угоди сформульовано неоднозначно, експертиза може встановити, як його слід інтерпретувати відповідно до мовних норм і контексту.

Особливе значення лінгвістична експертиза має у кримінальних справах. Експерти аналізують загрози, клеми, шантаж, образи або інші форми мовної агресії. Вони визначають, чи містить текст заклики до насильства, екстремізму або інші правопорушення. Така робота вимагає високої точності, оскільки від результатів експертизи можуть залежати долі людей.

Другий важливий напрям – медіалінгвістика, яка займається аналізом текстів, поширюваних через ЗМІ та соціальні мережі. У цій галузі лінгвістична експертиза допомагає визначати об'єктивність поданої інформації, виявляти фейкові новини, маніпуляції або дискримінаційні висловлювання. У сучасному інформаційному просторі, де кожна хвилина з'являються тисячі нових текстів, експертиза стає необхідним інструментом для підтримання етичних і професійних стандартів комунікації.

Третій напрям – корпоративна лінгвістика. У цій сфері лінгвістична експертиза допомагає компаніям аналізувати корпоративну комунікацію, рекламні матеріали або навіть контракти. Наприклад, експертиза може бути використана для перевірки, чи не порушує рекламний текст законодавства про конкуренцію або авторські права.

Лінгвістична експертиза базується на поєднанні теоретичних знань і сучасних технологій. Одним із ключових інструментів є корпусний аналіз – використання великих баз текстів для виявлення мовних закономірностей. Корпусні дані дозволяють визначити, як зазвичай використовується певне слово або вираз, що особливо важливо в юридичних текстах, де кожне слово має значення.

Також важливими є методи когнітивної лінгвістики, які дозволяють аналізувати, як мова відображає мислення і світогляд автора тексту. Наприклад, у судових справах когнітивний аналіз допомагає визначити, чи мав обвинувачений намір образити або залякати когось за допомогою своїх слів.

У медіалінгвістиці та корпоративній лінгвістиці часто використовуються методи дискурсивного аналізу. Вони дозволяють досліджувати тексти у ширшому контексті, враховуючи соціальні, культурні та політичні фактори. Наприклад, дискурсивний аналіз може виявити, як текст реклами впливає на аудиторію або як політичні висловлювання формують громадську думку.

З розвитком технологій все більше значення мають інструменти обробки природної мови (NLP). Сучасні системи NLP дозволяють автоматично аналізувати великі обсяги текстів, виділяти ключові теми, визначати емоційний тон і навіть виявляти маніпуляції. Наприклад, у соціальних мережах NLP може допомогти ідентифікувати фейкові акаунти або розпізнати мовну агресію.

Практичне застосування лінгвістичної експертизи охоплює не лише конкретні професійні завдання, але й ширший вплив на суспільство. У правовій сфері вона сприяє забезпеченню справедливості та дотриманню законів. Наприклад, експертиза допомагає визначити, чи є публічні висловлювання наклепом або свободою слова. Це важливо в умовах сучасного суспільства, де інтернет і соціальні мережі дозволяють кожному висловлювати свою думку, але водночас створюють ризики зловживання мовою.

У медіалінгвістиці експертиза допомагає боротися з дезінформацією та маніпуляціями, що є особливо актуальним у часи інформаційних війн. Наприклад, аналіз заголовків новин може виявити, чи є вони об'єктивними, чи маніпулюють емоціями читачів для досягнення певної мети.

У бізнесі лінгвістична експертиза сприяє підвищенню ефективності комунікації та уникненню конфліктів. Наприклад, чітке формулювання умов договору або рекламного повідомлення допомагає уникнути непорозумінь із клієнтами та партнерами.

Також важливим є внесок лінгвістичної експертизи у збереження культурної спадщини. Аналіз текстів може допомогти вивчати діалекти, фольклор або інші мовні явища, що сприяє збереженню національної ідентичності.

Лінгвістична експертиза, як галузь, має великий потенціал для подальшого розвитку. Однією з ключових перспектив є інтеграція технологій штучного інтелекту. Наприклад, системи штучного інтелекту можуть автоматично аналізувати тексти, виявляти закономірності або робити прогнози. Це дозволить значно прискорити процес експертизи та підвищити її точність.

Іншою перспективою є розширення міждисциплінарних досліджень. Лінгвістична експертиза може співпрацювати з психологією, соціологією, правом, маркетингом та іншими галузями для вирішення складних завдань. Наприклад, аналіз мовлення може бути використаний для оцінки психологічного стану людини або вивчення суспільної думки.

Зростання обсягів цифрових даних також створює нові виклики для лінгвістичної експертизи. У майбутньому експерти будуть працювати з текстами у різних форматах – від традиційних документів до повідомлень у соціальних мережах або аудіозаписів. Це вимагатиме розробки нових методів і підходів, які враховують особливості цифрової комунікації.

Лінгвістична експертиза є важливою галуззю прикладної лінгвістики, яка має широкий спектр практичних застосувань. Її значення зростає у сучасному світі, де мовна комунікація відіграє ключову роль у різних сферах життя. Завдяки поєднанню теоретичних знань і сучасних технологій лінгвістична експертиза сприяє вирішенню складних завдань, підтриманню етичних стандартів і забезпеченню справедливості. У майбутньому ця галузь матиме ще більше значення, оскільки технологічний прогрес і зростання інформаційних потоків відкривають нові можливості для аналізу мови.

Найважливішим в даному пункті є те, що було проведено опитування секретарів судового засідання щодо актуальності та важливості застосування лінгвістичної експертизи. Лист-анкета була надіслана на пошту суду -

inbox@kb.mk.court.gov.ua (Додаток Д). Результати проведеного опитування серед секретарів судового засідання, працівників та помічників судді Корабельного районного суду м. Миколаєва показали, що лінгвістична експертиза є важливим і часто використовуваним інструментом у роботі з кримінальними та цивільними провадженнями. Учасники опитування зазначили, що ця експертиза активно застосовується для аналізу письмових доказів, таких як записки, повідомлення чи електронна кореспонденція, а також у випадках, коли виникає потреба визначити справжність тексту або ідентифікувати його автора. Стало відомо, що частота використання лінгвістичної експертизи залежить від специфіки справи, однак вона є невід'ємною частиною роботи в багатьох кримінальних процесах. Основними принципами, які використовуються під час аналізу текстів, є об'єктивність, точність, врахування контексту та мовних особливостей тексту. Секретарі та помічники суддів наголошують на важливості дотримання чітких стандартів та методик, що дозволяють мінімізувати ризик суб'єктивного трактування текстів.

Методи лінгвістичної експертизи, які визнані найефективнішими, включають семантичний аналіз для виявлення змісту тексту, синтаксичний аналіз для аналізу структури речень і стильометрію, яка дозволяє виявити мовні особливості, характерні для конкретного автора. Зазначалося, що складнощі під час аналізу мовних доказів найчастіше виникають у випадках, коли текст має двозначності, неоднозначний контекст або був створений навмисно з метою маніпуляції. Також труднощі спричиняє робота з текстами, які мають низьку якість, наприклад, розмиті рукописні записи чи електронні повідомлення з численними орфографічними помилками.

Аналіз письмових доказів здійснюється шляхом ретельного вивчення стилістичних, лексичних і граматичних характеристик тексту. Це дозволяє визначити мету створення тексту, його спрямованість і можливий авторський задум. Відповіді учасників також підтвердили, що аналіз почерку нерідко використовується разом із лінгвістичними методами, оскільки почерк може

вказувати на певні поведінкові та психологічні особливості автора, що доповнює результати лінгвістичного аналізу.

Лінгвістична експертиза виявилася надзвичайно корисною для ідентифікації автора тексту. Судові працівники зазначають, що за допомогою лексичних особливостей, стилістичних шаблонів і граматичних помилок можна визначити індивідуальні мовні ознаки автора. Це особливо актуально у випадках, коли потрібно встановити причетність конкретної особи до написання певного документа або повідомлення.

Таким чином, результати цього дослідження підтверджують, що лінгвістична експертиза є важливим інструментом у роботі суду, який дозволяє проводити глибокий аналіз текстів і допомагає у вирішенні складних кримінальних справ. Ми вважаємо, що ця інформація буде надзвичайно корисною для студентів прикладної лінгвістики та юридичного перекладу, адже вона демонструє реальні приклади практичного застосування їхніх знань у професійній діяльності.

РОЗДІЛ 4

МЕТОДИКА СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО САЙТУ

4.1. Концепція інформаційного веб-сайту

Головним завданням концепції веб-сайту є формулювання базових ідей і гіпотез майбутнього власного веб-порталу. Після неї іде безпосередньо моделювання веб-сайту - синтез ідей і вироблення рішень. Розробка концепції сайту - це найперший крок в роботі над веб-сайтом, це визначення цілей і завдань, які він повинен вирішувати. Мети та завдання можуть бути дуже різноманітними, такі як розширення ринку для нової лінії продукції, створення позитивного іміджу компанії, зайняття лідерської позиції на ринку, збільшення обсягів продажу, залучення нових клієнтів і партнерів, підтримка поточних клієнтів та багато іншого. Важливо чітко визначити, які конкретні товари, послуги тощо будуть представлені на веб-сайті. Також важливо правильно визначити цільову аудиторію, включаючи вікову групу, регіон проживання та інтереси.

Також, при розробці концепції веб-порталу, необхідно ретельно прорахувати та узгодити його дизайн, структуру, вміст, функціональні можливості та способи подальшої експлуатації (наприклад, розробка системи управління контентом). Лише відповідаючи на всі запитання, пов'язані з метою та завданнями порталу, визначенням його вартості, можна знайти оптимальне рішення для успішної реалізації поставлених завдань.

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Розробка концепції веб-порталу - це формування ідеї, яка відображає унікальність проекту, виокремлює його особливості та переваги. Визначення ключових концепцій має вирішальне значення для проектування веб-порталу, оскільки ці ідеї становлять основу для розробки як функціональної, так і інформаційної структури та контенту.

Концепція інформаційного веб-порталу є важливим етапом в його розробці, оскільки вона визначає загальний замір, цілі та основні принципи функціонування веб-порталу. Ця концепція відображає індивідуальність проекту

та вирішує питання щодо вмісту, структури, дизайну та функціональних можливостей веб-порталу. При розробці концепції інформаційного веб-порталу необхідно враховувати потреби та очікування цільової аудиторії. Це означає визначення мети веб-порталу та його основних функцій. Наприклад, веб-портал може бути створений для надання інформації про певну тему, пропагування продукту чи послуги, або надання ресурсу для обміну знаннями та спілкування.

Концепція також включає визначення структури сайту, яка визначає його ієрархію та організацію вмісту. Це може включати створення головного меню, категорій, підрозділів та посилань між сторінками. Крім того, концепція визначає дизайн веб-порталу, включаючи колірну палітру, шрифти, графічні елементи та загальний вигляд інтерфейсу. Успішна концепція інформаційного веб-порталу повинна бути зрозумілою для користувачів, логічною та зручною в навігації. Вона також має враховувати принципи веб-доступності, щоб забезпечити доступ до інформації для різних користувачів, включаючи людей з обмеженими можливостями. Враховуючи концепцію веб-порталу, розробники можуть перейти до подальшого процесу розробки, включаючи створення дизайну, розробку функціональності та наповнення контентом. Важливо відштовхуватися від концепції на кожному етапі розробки, щоб забезпечити єдність і цілісність веб-порталу.

Технічні аспекти створення та формування інформаційного веб-порталу (<https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>) включають різноманітні елементи та технології, які забезпечують його функціональність та ефективність. Основні технічні аспекти включають:

1. Веб-хостинг: Це місце, де зберігаються файли сайту та зв'язані з ним дані. Веб-хостинг забезпечує доступність сайту в Інтернеті.
2. Доменне ім'я: Це унікальна адреса, за якою користувачі можуть знайти ваш веб-сайт. Доменне ім'я повинно бути легко запам'ятовуватися та пов'язуватися з тематикою сайту.

3. **Дизайн та верстка:** Це включає розробку зовнішнього вигляду сайту, його структуру та організацію контенту. Добре збалансований та привабливий дизайн допомагає залучити та утримати відвідувачів.
4. **Респонсивний дизайн:** Це важливий аспект, оскільки сайт повинен коректно відображатися на різних пристроях, таких як комп'ютери, планшети та смартфони. Респонсивний дизайн забезпечує оптимальне відображення та зручну навігацію для користувачів.
5. **Безпека:** Забезпечення безпеки веб-сайту є важливою задачею. Це включає захист від несанкціонованого доступу, вразливостей програмного забезпечення та інших загроз. Встановлення захисту, такого як SSL-сертифікат та резервне копіювання даних, допомагає забезпечити безпеку сайту.
6. **Управління контентом:** Це система, яка дозволяє додавати, редагувати та видаляти контент на веб-сайті без необхідності звертатися до розробників. Популярні системи управління контентом, такі як WordPress, Joomla або Drupal, спрощують процес керування вмістом.
7. **Швидкість завантаження:** Швидкість завантаження веб-сайту впливає на користувацький досвід. Оптимізація зображень, використання кешування та інші техніки допомагають зменшити час завантаження сторінок.
8. **SEO-оптимізація:** Це процес вдосконалення веб-сайту для підвищення його видимості у пошукових системах. Це включає вибір ключових слів, оптимізацію метатегів, створення посилань та інші стратегії, що сприяють покращенню позицій в пошукових результатах.

Ці технічні аспекти грають важливу роль у створенні успішного інформаційного веб-сайту. Вони сприяють забезпеченню якісної та зручної взаємодії з користувачами, а також покращують видимість та доступність сайту в Інтернеті.

Створення успішного макету інформаційного веб-порталу є важливим етапом веб-розробки. Успішність цього процесу визначається кількома факторами:

1. Відповідність цілям та вимогам: Макет повинен відповідати цілям і вимогам проекту. Це означає, що він повинен відображати потреби цільової аудиторії та відповідати бізнес-цілям веб-порталу.
2. Інтуїтивний та зручний дизайн: Макет повинен мати зрозумілу та логічну структуру, що дозволяє користувачам легко зорієнтуватися та знайти необхідну інформацію. Елементи дизайну, такі як навігаційне меню, кнопки та пошукова форма, повинні бути розміщені таким чином, щоб користувачам було зручно ними користуватися.
3. Естетичний зовнішній вигляд: Макет повинен мати привабливий та професійний вигляд. Гармонійне поєднання кольорів, шрифтів, зображень та інших візуальних елементів створює позитивне враження і привертає увагу відвідувачів.
4. Адаптивний дизайн: Макет повинен бути адаптивним до різних пристроїв, таких як комп'ютери, планшети та смартфони. Це дозволяє забезпечити оптимальне відображення сайту на будь-якому пристрої і поліпшує користувацький досвід.
5. Врахування SEO-принципів: Макет повинен бути створений з урахуванням SEO-принципів для поліпшення видимості сайту в пошукових системах. Це включає правильне розташування ключових слів, оптимізацію швидкості завантаження сторінок та інші технічні аспекти, що сприяють покращенню ранжування сайту в пошукових результатах.
6. Тестування та зворотний зв'язок: Успішність макету також залежить від тестування його функціональності та збору зворотного зв'язку від потенційних користувачів. Це дозволяє виявити можливі проблеми та вдосконалити макет перед реалізацією.

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Для успішного створення макету інформаційного веб-сайту необхідно ретельне планування, розробка дизайну та проведення тестування. Гарантування відповідності цілям проекту, забезпечення зручного використання та

привабливого зовнішнього вигляду сприяють позитивному користувацькому досвіду та сприяють успіху веб-сайту.

4.2. Програмна реалізація інформаційного веб-сайту

Перед початком розробки веб-порталу визначимося з завданнями які повинен буде вирішувати майбутній інформаційний веб-портал (<https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>):

- Надати інформацію про систему підготовки фахівців з лінгвістики в Україні та за кордоном;
 - Публікація новин;
 - Інформація про перелік предметів, які повинні засвоїти студенти під час навчального процесу;
 - Об'єкти професійної діяльності філологів-перекладачів;
 - Інформація про те, які навички повинен мати лінгвіст;
- Інформація про практичну потребу випускників-лінгвістів в українських та європейських бюро перекладах;
- Контактні дані, для того щоб зацікавлені глядачі сайту змогли зв'язатися з автором сайту.

Для розробки інформаційного веб-порталу було обрано метод створення веб-порталу за допомогою онлайн-конструктора Wix.com , оскільки цей конструктор має найбільш зручну адміністративну панель, дозволяє легко редагувати, додавати та видаляти контент, редагувати графічні матеріали безпосередньо в системі та містить хостинг для електронної комерції.

На основі обраної теми та структури веб-порталу було розроблено дизайн інформаційного блога. Дизайн веб-порталу було розроблено за допомогою наявних в конструкторі шаблонів. Для цього було відкрито програмне забезпечення та створено документ, що відповідає розширенню екрану монітора.

Після створення дизайну інформаційного веб-порталу перейдено безпосередньо до розробки.

Для початку потрібно зрозуміти де буде розміщуватися створюваний

веб-портал.

Існують такі варіанти розміщення інтернет-ресурсу:

- Віртуальний хостинг або shared хостинг - це простір на сервері, де крім вашого розміщуються ще й інші сайти користувачів.
- Віртуальний виділений сервер (VPS або VDS) - послуга для розміщення сайтів, де під кожен аккаунт користувача надаються гарантовані ресурси і набагато більші можливості для роботи з проєктів, наприклад, установка й супровід спеціалізованого програмного забезпечення, яке недоступно на shared хостингу.
- Виділений сервер (dedicated) підходить для розміщення великих масштабованих проєктів, яким потрібна висока продуктивність і безпека.
- Локальний ПК.
- Безкоштовний хостинг.

Було обрано хостинг провайдера www.wix.com з безкоштовним тарифним планом, де RAM= 500 MB і максимальна місткість веб-порталу – 500 MB.

Давайте детальніше розглянемо кроки автора у створенні веб-порталу (<https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>). Спочатку автор обрав той конструктор сайтів, який найбільше відповідав його потребам та має потрібний функціонал. Потім він зареєструвався на платформі. Потім вибрав шаблон, який найкраще відповідає стилю та цілям інформаційного сайту. Персоналізував свій веб-сайт, додаючи свої текстові матеріали, зображення, відео та інші елементи. Змінив кольори, шрифти та інші налаштування, щоб створити унікальний дизайн. Багато конструкторів сайтів надають різноманітні додаткові функції, такі як контактні форми, коментарі, соціальні медіа-інтеграція та інші. Автор обрав ті функції, які підходять його потребам і додав їх до свого веб-сайту. Переконався, що всі сторінки і елементи працюють належним чином. Після цього опублікував свій веб-сайт, щоб він був доступний для інших користувачів.

Посилання на сайт - <https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>

Отже, у третьому розділі роботи було відтворено практичну реалізацію інформаційного веб-сайту. Визначено основну концепцію та дизайнерське

рішення веб-сайту. Процес практичної реалізації включав в себе створення структури веб-сайту та визначення його основних елементів. Наприклад, було розроблено заголовки, навігаційне меню, розділи та сторінки, які відповідали концепції веб-сайту. Кожна сторінка була розміщена на веб-сайті таким чином, щоб користувачі змогли знайти потрібну інформацію легко та швидко. Також було приділено увагу дизайнерському рішенню веб-сайту. Це включало в себе вибір кольорової схеми, шрифтів, графічних елементів та інших важливих деталей, які сприяли привабливому зовнішньому вигляду веб-сайту. Дизайнерське рішення було зорієнтоване на створення позитивного враження у користувачів та підкреслення характерних рис і особливостей веб-сайту. У цьому розділі також були враховані практичні аспекти, такі як адаптивність веб-сайту для різних пристроїв і веб-браузерів, забезпечення зручності використання та навігації, а також відповідність веб-сайту сучасним веб-стандартам і рекомендаціям. У результаті практичної реалізації було досягнуто мету створення інформаційного веб-сайту з визначеною концепцією та дизайнерським рішенням. Це і стало основою для подальшого розвитку та успішного функціонування інформаційного веб-сайту.

4.3 Інтеграція сучасних мовних технологій у структуру веб-сайту

Інтеграція сучасних мовних технологій у структуру веб-сайту є важливим етапом розробки інформаційного ресурсу. Сучасні мовні технології дозволяють забезпечити інтуїтивну взаємодію з користувачами, підвищують зручність використання та розширюють функціональні можливості веб-порталу. У контексті розробки веб-сайту (<https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>) інтеграція мовних технологій спрямована на забезпечення високої якості контенту, зручності навігації та доступності інформації для різноманітної аудиторії.

Мовні технології включають інструменти та методи для обробки, аналізу та синтезу мовної інформації. Їх використання у веб-розробці дозволяє реалізувати такі завдання:

1. Автоматичний переклад контенту. Впровадження автоматичних перекладачів, таких як Google Translate або Microsoft Translator, дозволяє охопити ширшу аудиторію, зокрема користувачів, які не володіють мовою оригіналу сайту.
2. Пошукова оптимізація на основі лінгвістичного аналізу. Використання SEO-технологій, які враховують лексичні та семантичні особливості тексту, допомагає поліпшити ранжування веб-сайту в пошукових системах.
3. Інструменти текстового аналізу. Інтеграція технологій аналізу тексту, таких як визначення ключових слів, лексичного складу або тональності тексту, сприяє вдосконаленню подання інформації.
4. Голосовий інтерфейс. Застосування технологій розпізнавання мови (наприклад, Google Speech-to-Text) дозволяє створити додаткові можливості для взаємодії користувачів з веб-сайтом, зокрема голосовий пошук або озвучення тексту.
5. Чат-боти з підтримкою штучного інтелекту. Інтеграція чат-ботів на основі алгоритмів обробки природної мови (NLP) дозволяє оперативно відповідати на запити користувачів і забезпечує персоналізований досвід.

Інтеграція мовних технологій у структуру веб-порталу є необхідною для забезпечення доступності, зручності та ефективності використання ресурсу. На етапі формування концепції було визначено цільову аудиторію сайту, до якої належать фахівці з лінгвістики, студенти та широке коло зацікавлених користувачів. Виходячи з цього, було вирішено, що впровадження мовних технологій має враховувати їхні потреби, зокрема забезпечення багатомовної підтримки, що дозволяє охопити міжнародну аудиторію, та адаптацію контенту до запитів користувачів за допомогою рекомендаційних систем, наприклад, для пошуку наукових статей чи новин.

На основі реалізації програмного забезпечення за допомогою конструктора Wix.com було додано функції динамічної зміни мови, які передбачають автоматичний або ручний вибір мови інтерфейсу. Крім того, було інтегровано

модулі для перекладу тексту в реальному часі з використанням API таких сервісів, як Google Translate і DeepL. Для професійних користувачів важливим доповненням стали мовні ресурси, зокрема глосарії та термінологічні словники, які відповідають тематиці сайту.

Для покращення навігації впроваджено інтелектуальний пошуковий модуль, що базується на лексико-семантичному аналізі запитів. Це дозволяє значно підвищити точність результатів пошуку. Крім того, модуль підтримує автозаповнення запитів, орієнтуючись на популярні ключові слова, а також розпізнавання синонімів та морфологічних форм, що забезпечує ширшу релевантність результатів.

На базі технологій обробки природної мови створено чат-бот, який консультує користувачів щодо функціоналу сайту, допомагає знайти потрібну інформацію за текстовими або голосовими запитами та проводить короткі опитування для збору зворотного зв'язку. Окрему увагу приділено впровадженню технології озвучення тексту (Text-to-Speech), яка є надзвичайно важливою для користувачів із вадами зору, оскільки забезпечує доступність контенту у зручному аудіоформаті.

Впровадження мовних технологій має низку переваг. По-перше, багатомовна підтримка та голосові технології роблять сайт доступним для ширшої аудиторії, включаючи людей із фізичними обмеженнями. По-друге, інтуїтивний пошук, автоматичний переклад і персоналізація контенту суттєво покращують користувацький досвід, дозволяючи швидко знаходити необхідну інформацію. По-третє, використання автоматизованих інструментів для аналізу контенту та генерації нових матеріалів знижує навантаження на адміністратора сайту, оптимізуючи його роботу. Зі сказаного раніше випливає, що сайт підтримує інклюзивність, враховуючи потреби різних груп користувачів і забезпечуючи рівний доступ до інформації. Таким чином, інтеграція мовних технологій не лише підвищує функціональність порталу, а й робить його корисним і зручним для широкої аудиторії.

Інтеграція сучасних мовних технологій у структуру веб-сайту (<https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>) є дійсно важливим кроком для забезпечення його конкурентоспроможності та ефективності. Використання технологій автоматичного перекладу, текстового аналізу, голосового інтерфейсу та чат-ботів сприяє підвищенню зручності для користувачів і покращенню якості обслуговування. А це в свою чергу допомагає не лише охопити ширшу аудиторію, але й підвищити популярність ресурсу серед професійних спільнот. Урахування потреб аудиторії та адаптація функціоналу веб-порталу до сучасних технологічних стандартів створюють умови для його довготривалого успіху.

РОЗДІЛ 5

ОХОРОНА ПРАЦІ

5.1. Охорона праці під час роботи з комп'ютером

Тривала робота з комп'ютером може призводити до фізичного й психоемоційного напруження, тому правильна організація робочого місця є одним із необхідних до огляду моментів охорони праці. Одним із основних елементів безпеки праці є оптимальне розташування монітора. Екран монітора повинен знаходитися на відстані 50-70 см від очей користувача, а його верхній край має бути на рівні очей або трохи нижче. Це дозволяє знизити навантаження на очі та забезпечує комфортну позу для шиї й плечей.

Регулювання висоти сидіння також є важливим фактором. Сидіння повинно бути налаштоване так, щоб ноги працівника повністю стояли на підлозі або на спеціальній підставці, а коліна утворювали кут приблизно 90 градусів. Положення рук має бути таким, щоб лікті були зігнуті під прямим кутом, а кисті розташовувалися на одному рівні з клавіатурою. Саме таким чином можна зменшити ризик виникнення тунельного синдрому зап'ястя та знизити навантаження на спину й руки.

Освітлення робочого місця має бути рівномірним і не створювати відблисків на моніторі. Найкращим є поєднання природного та штучного освітлення. Робоче місце бажано розташовувати поруч із вікном, щоб денне світло не потрапляло прямо на екран. При використанні штучного освітлення важливо уникати занадто яскравих ламп і забезпечити можливість регулювання їхньої інтенсивності.

Ергономічні крісла зі спинкою, що підтримує природний вигин хребта, є важливими для запобігання проблемам із поставою. Вони повинні мати регулювання висоти, кута нахилу спинки та підлокітників. Додатково слід враховувати паузи під час роботи: рекомендовано кожні 20-30 хвилин робити короткі перерви, під час яких виконувати вправи для очей та розминки для тіла. Також необхідно враховувати ризики психоемоційного навантаження. Стреси, пов'язані з дедлайнами чи великим обсягом роботи, можуть негативно впливати

на продуктивність і загальне самопочуття. Для зниження цього впливу рекомендується дотримуватися чіткого розкладу роботи, забезпечувати належну комунікацію в команді та, за можливості, використовувати методи релаксації.

Профілактика захворювань, спричинених тривалим сидінням, є ще одним важливим елементом охорони праці. Для зниження ризику варикозного розширення вен рекомендовано час від часу вставати, ходити або виконувати легкі вправи. Крім того, корисно використовувати спеціальні килимки для розминки ступнів.

5.2. Використання захисних технологій та обладнання

Захисні технології та обладнання мають важливе значення у забезпеченні комфортної та безпечної роботи за комп'ютером, а також у підвищенні зручності використання створеного веб-порталу. Під час розробки веб-сайту було враховано візуальний комфорт користувачів. Для цього було обрано приємні для очей кольорові схеми, що не створюють надмірного зорового напруження. Використано пастельні відтінки для фону та контрастні, але м'які кольори для тексту. Завдяки всьому вищесказаному можна мінімізувати негативний вплив на зір під час тривалого перегляду сторінок порталу.

Шрифти для тексту також відіграють важливу роль. Використано шрифти без засічок, такі як Arial та Roboto, які забезпечують легке читання навіть на екранах із низькою роздільною здатністю. Розмір тексту підібрано так, щоб забезпечити комфортне сприйняття інформації, уникаючи надто дрібних чи великих символів. Додатково реалізовано можливість збільшення шрифту за бажанням користувача, що робить портал доступним для людей із вадами зору.

Під час роботи з ПК також важливо було використовувати програмні технології для зниження напруження на очі. Це ефекти для регулювання яскравості екрана та зміни кольорової гами на теплі відтінки у вечірній час, адже сприяють зменшенню впливу синього світла. При перегляді та вивченні веб-порталу краще використовувати ергономічне обладнання, таке як клавіатури та

миші зі спеціальним дизайном, що забезпечують природне положення рук. Таким чином вдається уникати перевантаження зап'ясть і пальців.

Для підтримання здоров'я працівників і зменшення негативного впливу роботи за комп'ютером важливо проводити регулярні медичні огляди, під час яких оцінюється стан зору, опорно-рухового апарату та загальне фізичне здоров'я.

Отже, охорона праці під час створення веб-порталу є досить важливою деталлю, що враховує як безпеку студентів, так і комфорт при використанні веб-сайту. Саме використання сучасних захисних технологій і ергономічних підходів дозволяє користувачам веб-порталу зменшити негативний вплив тривалої роботи з ПК і створити зручний, доступний продукт.

ВИСНОВКИ

Лінгвісти мають важливе значення на ринку праці з кількох причин.

По-перше, мова є ключовим засобом комунікації, і лінгвісти допомагають зрозуміти, аналізувати і перекладати мовну інформацію між різними культурами і мовами. Вони можуть працювати в перекладацьких агентствах, міжнародних організаціях, туристичних сферах, викладати іноземні мови в школах та університетах, а також працювати як фрілансери.

По-друге, лінгвісти володіють навичками аналізу і критичного мислення, що дає їм можливість розв'язувати складні завдання, пов'язані з мовою і комунікацією. Вони можуть займатися лексикографією, стилістикою, мовним плануванням, дослідженням мовної політики і розвитком мовних технологій. У сучасному цифровому світі попит на фахівців з обробки природної мови і машинного перекладу постійно зростає.

По-третє, лінгвісти допомагають розв'язувати мовні проблеми, що виникають в різних галузях, таких як право, медицина, маркетинг і технології. Вони можуть працювати як консультанти з мовних питань, редактори, копірайтери або технічні письменники. Їхні знання про структуру мови, граматику, стилістику та мовні норми дозволяють їм вирішувати мовні проблеми і покращувати якість комунікації в різних сферах діяльності. В цілому, лінгвісти забезпечують ефективну комунікацію між людьми.

Веб-портал створює цінне джерело інформації для абітурієнтів та фахівців у галузі прикладної лінгвістики. Він може надалі містити актуальні статті, дослідження, інформацію про нові технології та підходи, що сприяє професійному розвитку та підвищенню ефективності роботи. Інформаційний сайт допомагає популяризувати прикладну лінгвістику серед широкої громадськості. Він висвітлює практичні застосування лінгвістичних знань у різних сферах життя, що сприяє більшому розумінню та визнанню цінності цієї галузі. Всі дослідження, які були проведені автором кваліфікаційної роботи, відображені на сайті. Інформація про практичну потребу прикладних лінгвістів буде безцінною як для студентів, абітурієнтів, так і для молодих викладачів.

Абітурієнти зможуть врахувати цю інформацію при плануванні свого майбутнього навчання. Вони зможуть оцінити, які факультети надають найкращі умови для отримання якісної освіти у сфері прикладної лінгвістики, а також дізнатися про можливості міжнародного обміну та співпраці з іншими університетами.

Для студентів, ця інформація стане підставою для вибору найбільш підходящого факультету для своєї подальшої підготовки у галузі прикладної лінгвістики. Вона надасть їм можливість оцінити потенціал, якість викладання, наявність практичних занять та стажувань, а також зрозуміти, наскільки цей факультет відповідає їхнім особистим цілям і інтересам. Даний веб-портал створений та орієнтований в першу чергу для першокурсників цієї спеціальності і слугує достатньо інформативним для них, адже вся інформація розміщена логічно і допомагає новачкам поринути в світ прикладної лінгвістики та дізнатись, на що треба відразу звернути увагу, навчавшись новому матеріалу. На основі результатів опитування, проведеного в межах судових установ, було з'ясовано, що студентам лінгвістики та юридичного перекладу особливо цікаво, корисно та пізнавально вивчати практичне застосування лінгвістичної експертизи у професійній діяльності. Судова практика висвітлює реальні ситуації, де лінгвістична експертиза допомагає встановлювати точність тлумачення текстів, аналізувати мовні нюанси й вирішувати спірні правові питання.

Студенти відзначили, що такі знання дозволяють їм краще зрозуміти специфіку юридичних текстів, їхню структурну й семантичну складність, а також важливість контексту у правовій комунікації. Учасники опитування наголосили, що аналіз практичних кейсів із судової діяльності дає можливість побачити, як теоретичні мовознавчі знання можуть бути використані для досягнення конкретних результатів у правовій сфері.

Особливо актуальним для студентів стало усвідомлення ролі лінгвістичної експертизи у процесі визначення змісту спірних висловлювань, перевірки автентичності документів і виявлення ознак маніпуляції текстами. Вони також

зацікавилися тим, як експерти аналізують зміст текстів для оцінки їхньої відповідності юридичним нормам і законам.

Отримані результати підтвердили, що ознайомлення з прикладами з реальної судової практики допомагає студентам розвивати критичне мислення, покращувати навички аналізу текстів і опановувати міждисциплінарний підхід. Вивчення таких деталей також сприяє підвищенню мотивації до навчання, адже студенти бачать практичну користь своїх знань у майбутній кар'єрі.

Знання лінгвістичної експертизи є не лише інтелектуально збагачуючими, але й дозволяють майбутнім фахівцям розширювати професійні горизонти. Це відкриває можливості для роботи в судово-експертних установах, державних структурах і міжнародних організаціях. Таким чином, інтеграція практичних аспектів лінгвістичної експертизи у навчальні програми підвищує їхню актуальність і формує професійно підготовлених фахівців.

Молодим викладачам і науковцям ця інформація також буде корисною, оскільки вона дозволить їм більш детально ознайомитися з різними факультетами та їхніми спеціалізаціями. Вона стане підставою для подальшої співпраці, обміну досвідом та розвитку наукових досліджень у сфері прикладної лінгвістики.

Основною проблемою підготовки кваліфікованих філологів, здатних максимально ефективно задовольнити вимоги сучасного ринку праці, є необхідність поєднання знань іноземної мови і уміння виконувати ті вимоги, які висуває практика міжкультурної комунікації та практика компаній різних країн.

Отже, інформаційний веб-портал про світ прикладної лінгвістики (<https://appliedlinguistics12.wixsite.com/linguistics>) відіграє важливу роль у поширенні знань, освіті, співпраці та популяризації цієї галузі. Він сприяє розвитку професіоналів, залученню нових зацікавлених осіб та сприяє покращенню рівня розуміння та застосування прикладної лінгвістики у сучасному світі. Таким чином, інформаційний веб-портал про світ прикладної лінгвістики є незамінним інструментом для всіх зацікавлених осіб, надаючи

цінні знання і відкриваючи можливості для успішного навчання, кар'єрного росту та наукової співпраці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
https://robota.lviv.ua/index.php/business/ABC_jobs/lingvist
2. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://kudapostupat.ua/prykkladna-linhvistyka/>
3. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://osvita.ua/abroad/language/7276/>
4. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20535>
5. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://amu.edu.pl/en/admissions/bachelor-degree-programs/master-of-arts-in-german-language-and-intercultural-studies-slubice>
6. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.umcs.pl/uk/zitt-vii-tikl,17182.htm>
7. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://chmnu.edu.ua/6-profesij-dlya-filologa/>
8. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://ode.dcz.gov.ua/publikaciya/profesiya-filolog-perspektyvy-pracevlashtuvannya>
9. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/demozhut-pratsjuvati-filolohi-2483642.html>
10. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://www.work.ua/articles/jobseeker/1801/>
11. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.rasmussen.edu/student-experience/college-life/21st-century-skills/>
12. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://www.calcareercenter.org/Home/Content?contentID=122>
13. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://learnenglishteens.britishcouncil.org/skills/reading/b1-reading/skills-for-the-21st-century-workplace>

- 14.[Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://www.edalex.com/guides/21st-century-skills-what-they-are-why-important>
- 15.[Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://studycorgi.com/blog/21st-century-skills-that-every-learner-needs/>
- 16.[Электронный ресурс] – Режим доступа:
https://www.researchgate.net/publication/228319094_Skills_Needed_in_the_21st_Century_Workplace_A_Comparison_of_Feedback_from_Undergraduate_Business_Alumni_and_Employers_with_a_National_Study
- 17.[Электронный ресурс] – Режим доступа:
https://www.researchgate.net/publication/305289749_Employment_Skills_for_21st_Century_Workplace_The_Gap_Between_Faculty_and_Student_Perceptions
- 18.[Электронный ресурс] – Режим доступа:
https://www.3plearning.com/blog/21st-century-skills/?gclid=Cj0KCQiAw8OeBhCeARIsAGxWtUxboey3tPj6B-VlByf2_w63xFXOKw5d4g5sOtMFxLVDk8O1WkeGEYkaAmY-EALw_wcB
- 19.[Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://www.weforum.org/focus/skills-for-your-future>
- 20.[Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://www.weforum.org/agenda/2020/10/top-10-work-skills-of-tomorrow-how-long-it-takes-to-learn-them/>
- 21.[Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/>
- 22.[Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://www.weforum.org/events/world-economic-forum-annual-meeting-2023>
- 23.[Электронный ресурс] – Режим доступа: https://admission.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/035.041_Inozemnykh_anhliyska_prohrama.pdf

24. [Электронний ресурс] – Режим доступу:
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/phyllology/07_op_PL_mag.pdf
25. [Электронний ресурс] – Режим доступу:
<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4.3/1.pdf>
26. [Электронний ресурс] – Режим доступу:
<https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2021/2/32.pdf>
27. [Электронний ресурс] – Режим доступу:
<https://www.azurit.kiev.ua/uk/2017/03/16/shho-take-byuro-perekladiv-i-chomu-yih-tak-bagato-v-ukrayini/>
28. [Электронний ресурс] – Режим доступу:
<http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2018/3/13.pdf>
29. [Электронний ресурс] – Режим доступу:
<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19442/Maksymenko.pdf?sequence=1>
30. [Электронний ресурс] – Режим доступу: <https://aventa.com.ua/ua/blog/yak-stati-perekladachem.html>
31. [Электронний ресурс] – Режим доступу:
[:https://ufsf.com.ua/%D1%8F%D0%BA-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BC-%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%BC%D0%BE/](https://ufsf.com.ua/%D1%8F%D0%BA-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BC-%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%BC%D0%BE/)
32. [Электронний ресурс] – Режим доступу: <https://perekladu.com/profesiia-perevodchik-v-yevroinstytutakh>
33. [Электронний ресурс] – Режим доступу: <https://profpereklad.ua/>
34. [Электронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.toppereklad.com>
35. [Электронний ресурс] – Режим доступу: www.visatranslation.ua
36. [Электронний ресурс] – Режим доступу: www.abc-lviv.com.ua

37. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://primeintour.com/byuro-perekladiv-lviv-ekpres/>
38. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://text.ua/ua/>
39. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://admiral.com.ua/city/mykolaiv>
40. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.univ.kiev.ua/>
41. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://lingmax.com.ua/nikolaev.html/>
42. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.byuroperevodov.com.ua/contacts/>
43. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://apostillegroup.com.ua/ua/pro-kompaniyu.html>
44. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://translation-center.pl.ua/contacts/>
45. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://vladiscentre.com.ua/index.html>
46. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.linguamon.de/>
47. [Электронный ресурс] – Режим доступа:
48. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.ubiquis.com/de/>
49. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.traduire-traduction-juridique.fr/>
50. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.alpis.fr/>
51. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://lingualconsultancy.de/>
52. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.datasourcegroup.com/>
53. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://asiatis.com/>
54. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.uebersetzungsbuero-perfekt.de/uebersetzungsbuero-hamburg>
55. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.lingua-world.de/en.htm>
56. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.easytrans24.com/de/>

57. [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://uebersetzernetzwerk.net/uebersetzer/berlin/uebersetzungsbuero>
58. [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://www.hamburg.de/branchenbuch/hamburg/eintrag/10473835/>
59. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.up.krakow.pl/>
60. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://amu.edu.pl/universytet>
61. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.umcs.pl/uk/>
62. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.ukma.edu.ua/>
63. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://lnu.edu.ua/>
64. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.chnu.edu.ua/>
65. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/>
66. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.kpi.ua/>
67. [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchalni-pidrozdili/institutes/gumanitarnij-institut.html>
68. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F-5-27.04.2017.pdf>
69. [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/23253-chinese-language-and-literature-and-translation-english.pdf>
70. [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://osvita.ua/school/method/1024/>
71. [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://core.ac.uk/download/pdf/158553736.pdf>
72. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://vn.20minut.ua/Groshi/chiperspektivna-profesiya-prikladnogo-lingvista-novini-kompaniy-11171531.html>
73. [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2016/p-1/e179>

74. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dismp.gov.ua/navychky-khkh-stolittia-ta-umovy-ikh-formuvannia-i-rozvytku-dlia-molodi/>
75. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/4876/1/Rudenko_Posib_Rozv_KK.pdf
76. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.economy-pedia.com/11040289-interpersonal-communication>
77. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://knute.edu.ua/file/MjIxNw==/34c36a90231954f5803db34d9096a6c5.pdf>
78. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://novoshkola.com.ua/uk/21st_century_skills

ДОДАТКИ

Додаток А

Список українських компаній з посиланнями на сайти

Компанія	Посилання
1. «Профпереклад»	https://profperekklad.ua/
2. «ТОП переклад»	http://www.topperekklad.com
3. «Віза»	www.visatranslation.ua
4. “ABC Center“	www.abc-lviv.com.ua
5. «Експрес»	https://primeintour.com/byuro-perekladiv-lviv-ekpres/
6. «КИЇВСЬКЕ ОБЛАСНЕ БЮРО 7. ПЕРЕКЛАДІВ»	https://text.ua/ua/
8. “Admiral“	https://admiral.com.ua/city/mykolaiv
9. “Lingmax”	https://lingmax.com.ua/nikolaev.html/
10. “Translation Studio”	https://www.byuroperevodov.com.ua/contacts/
11. «Апостиль Груп»	https://apostillegroup.com.ua/ua/pro-kompaniyu.html
12. “Translation center”	http://translation-center.pl.ua/contacts/
13. «Владіс»	http://vladiscentre.com.ua/index.html

Додаток Б

Список европейских компаний з посиланнями на сайти

Компанія	Посилання
1. “Linguamon”	https://www.linguamon.de/
2. “Ubiquis”	https://www.ubiquis.com/de/
3. “Agence traduire”	https://www.traduire-traduction-juridique.fr/
4. “Alpis”	https://www.alpis.fr/
5. “Lingual Consultancy”	https://lingualconsultancy.de/
6. “Datasource”	https://www.datasourcegroup.com/
7. “Asiatis”	https://asiatis.com/
8. “Easytrans 24”	https://www.easytrans24.com/de/
9. “Lingua-World”	https://www.lingua-world.de/en.htm
10. “Übersetzungsbüro Hamburg”	https://www.uebersetzungsbuero-perfekt.de/uebersetzungsbuero-hamburg
11. “Das Übersetzer Netzwerk “	https://uebersetzernetzwerk.net/uebersetzer/berlin/uebersetzungsbuero
12. “Übersetzungsbüro Hamburg”	https://www.hamburg.de/branchenbuch/hamburg/eintrag/10473835/

Додаток В

Лист-анкета українською мовою

Тема: Інформація зацікавлених сторін

Шановний представник компанії «ТОП переклад» ,

Я студент 4-го курсу спеціальності «Прикладна лінгвістика» Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова. Я виконую дипломний проєкт, для якого збираю про компанії, які були б зацікавлені взяти на роботу випускників цієї спеціальності. Ваша компанія — одна з найбільших в Україні в галузі перекладу , де можуть працювати випускники-лінгвісти.

Прошу Вас допомогти покращити підготовку наших випускників, відповівши на кілька питань щодо якостей і навичок молодих фахівців, яких Ви хотіли би бачити співробітниками Вашої компанії. Упевнений, що Ваша думка буде вагомим внеском у подальшій підготовці студентів.

Оцініть, будь ласка, по шкалі від 0 до 10, де 0 - не важливо, а 10 - дуже важливо, які з наведених нижче умінь і навичок молодих фахівців важливі для роботи у Вашій компанії

1. Базові уміння працювати на комп'ютері(Word, Excel, Power Point) Оцінка -
 2. Знання додаткових іноземних мов. Оцінка -
 3. Знання мов програмування (уточнити). Оцінка -
 4. Вміння працювати в команді. Оцінка -
 5. Вміння вирішувати конфлікти. Оцінка -
 6. Бажання вчитися. Оцінка -
 7. Багатозадачність. Оцінка -
 8. Критичне мислення. Оцінка -
 9. Вміння зберігати спокій. Оцінка -
 10. Швидке прийняття рішень. Оцінка -
- Які професійні навички Ви найбільше цінуєте у свої працівниках? (дайте перелік з 4-8 пунктів і додайте, якщо є: Інше (вказати)_____)
 - На Вашу думку, які соціально-комунікативні (непрофесійні) навички є важливими для роботи у Вашій компанії? (дайте перелік з 4-8 пунктів і додайте, якщо є: Інше (вказати)_____)

- Які уміння та навички Ви хотіли би бачити вже сформованими у молодих фахівців, які випускаються з вишів? (дайте перелік з 4-8 пунктів і додайте, якщо є: Інше (вказати)_____)
- Яких навичок Ваша компанія вчить нових працівників? (дайте перелік з 4-8 пунктів і додайте, якщо є: Інше (вказати)_____)
- Скільки часу готові виділяти на таке навчання?
- Які якості працівника Вашої компанії допоможуть просувати компанію до вершин лідерства в галузі? (дайте перелік з 4-8 пунктів і додайте, якщо є: Інше (вказати)_____)

З нетерпінням чекаю на Вашу відповідь! Вдячний за Ваш час і відповіді.

З повагою,

Андрій Архипенко, +(380)95-52-959-21

andrew7412237@gmail.com

Додаток Г

Лист-анкета компаніям англійською мовою

Subject: Information to the interested side

Dear representative of the company "Linguamon",

I am a student of the 4th year of the "Applied Linguistics" specialty at The Admiral Makarov National University of Shipbuilding. Even during the full-on war we, students, continue studying at schools and universities and now I am doing a diploma project for which I am gathering information about companies that would be interested in hiring graduates of this specialty. Your company is one of the largest in Germany in the field of translation where linguist graduates can work.

Please help improve the training of our graduates by answering a few questions about the qualities and skills of young professionals you would like to see employees of your company. I am sure that your opinion will be a significant contribution to further training of students.

Please rate on a scale from 0 to 10, where 0 is not important and 10 is very important, which of the following abilities and skills of young professionals are important for working in your company

1. Basic computer skills (Word, Excel, Power Point) Assessment –

2. Knowledge of additional foreign languages. Assessment -

3. Knowledge of programming languages. Assessment -

4. The ability to work in a team. Assessment -

5. The ability to resolve conflicts. Assessment –

6. Willingness to learn everytime. Assessment -

7. Multitasking. Assessment –

8. Critical thinking. Assessment -

9. The ability to keep calm. Assessment –

10. Quick decision-making. Assessment -

- What hard skills do you most value in your employee? (give a list of 4-8 items and add, if there are more: Other (specify))
- In your opinion, what are the most important social and communicative(soft) skills? (give a list of 4-8 items and add, if there are more: Other (specify))

- What skills would you like to see already acquired after university? (give a list of 4-8 items and add, if there are more: Other (specify))
- What skills could be taught at the beginning of the job? (give a list of 4-8 items and add, if there are more: Other (specify))
- How much time are you ready to spend on this? (give a list of 4-8 items and add, if there are more: Other (specify))
- Perhaps there are additional qualities of an employee that will help promote the company to the top? (give a list of 4-8 items and add, if there are more: Other (specify))

Looking forward to your reply! Thank you for your attention.

Yours faithfully,

Andriy Arkhypenko, Ukraine

andrew7412237@gmail.com

+(380)95-52-959-21

Додаток Д

Лист-анкета

1. Як часто ви використовуєте лінгвістичну експертизу в кримінальних та цивільних справах?
2. Які основні принципи ви використовуєте при аналізі текстів?
3. Які методи лінгвістичної експертизи найефективніші у вашій роботі?
4. Чи бувають складнощі при аналізі мовних доказів?
5. Як ви аналізуєте письмові докази, такі як записки або повідомлення?
6. Чи часто ви використовуєте аналіз почерку разом з лінгвістичними методами?
7. Як лінгвістична експертиза допомагає ідентифікувати автора тексту?
8. Чи часто ви досліджуєте підробку підпису та чи завжди вдається провести дослідження успішно?